Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 220. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЛИСТОПАДА 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 19, 1982 No. 220. VOL. LXXXIX.

Відбудеться З'їд ОДУМ-у

Дітройт, Миш. — В п'ятницю і суботу, 26-го і 27-го листопада ц.р., тут відбудеться 5-ий З'їзд Коша Старших Виховників ОДУМ-у в ЗСА, або за старим статутом 26-ий З'їзд ОДУМ-у в ЗСА.

Наради відбуватимуться в приміщеннях української православної церкви св. Покрови. За організаційну частину з'їзду відповідає місцева філія ОДУМ-у. Програма З'їзду складається з організаційної частини й ідеологічно-програмової, яка складається з доповіді „ОДУМ — сьогодні і завтра", яку виголосить голова Головної Ради Коша СВ ОДУМ-у А. Шевченко, та панель на тему „Політика, ОДУМ та українська громада".

Метою доповіді і панелю є проаналізувати теперішню працю ОДУМ-у і поглянути в майбутнє та накреслити нові пляни.

В організаційній частині будуть представлені звіти з праці поодиноких референтів і комісій та вибір нового проводу на наступні два роки.

На закінчення З'їзду відбудеться спільна вечеря і забава.

Відзначать 25-ліття Пластової Станиці в Ню Бранзвику

Ню Бранзвик, Н.Дж. — Святкування 25-ліття місцевої Пластової Станиці розпічнеться Службою Божою у намірені станиці в неділю, 21-го листопада ц.р., в українській католицькій церкві Різдва Пречистої Діви Марії, яку відправить о. Р. Мірчук.

Того ж дня відбудеться в церковній залі о год. 12:30 доповідь з панелем на тему „Живучість Пластової ідеї в 70-ту річницю Пласту". Головну доповідь виголосить пл. сен. Іван Головінський. Панелістами будуть пл. сен. Нестор Нинка і ст. пл. Леся Слободян, а модератором пл. сен. Володимир Стойко. У зв'язку з панелем буде влаштована в тій же залі виставка пластової діяльности.

В суботу, 27-го листопада, відбудеться Ювілейний Бенкет і забава в залі Пайнс Менор при стейтовій дорозі ч. 27 в Едісоні, Н.Дж. Бенкет пічнеться о год. 6:30 вечора, а забава о год. 9-ій.

На закінчення ювілейних святкувань відбудеться в грудні ц.р. святочні сходини юнацтва і новацтва з відповідною програмою для родичів, Пластприяту і зацікавлених гостей.

ПРОГОЛОСИЛИ ПОЛЕГШІ ДЛЯ ЩАДНИЧИХ УСТАНОВ

Вашінгтон. — Урядова комісія регулювання банкових справ дала дозвіл на те, щоб від 14-го грудня цього року кожний банк і щаднича установа мали право встановляти свої власні дивіденди від ощадностей з мінімальною сумою 2,500 дол.

Ця зміна відкриває великі можливості для кредитівок і інших щадничих установ, які досі не могли своїм клієнтам давати так високі відсотки від складених ними сум грошей, як це робили деякі банки та окремі грошові фонди. Досі треба було мати на „грошовому ринку" принайменше 7,500 дол. Банки, щадничі каси та установи, які досі не мали права давати відсотки на рівні інших грошових фондів тепер зможуть це робити у тій самій висоті, що існує, тобто 9 відсотків.

Заангажовані у „грошовому ринку" банкові установи, які в останніх роках зібрали 230 більйонів долярів, які були б лежали на щадничих контах банків та щадничих кас, заповіли, що будуть протестувати проти того рішення комісії Уряду ще перед 14-им грудня. Виглядає однак, що президент Роналд Реґен сильно підтримує рішення комісії і бажає того, щоб усі банки та щадничі установи мали ті самі права, як мала група власників грошових фондів, яких нараховують біля 250 в цілій країні.

Як відомо, пересічний відсоток від ощадностей досі виносив 5,25. З уваги на інфляцію, безробіття та застій в економіці, деякі установи в минулих двох роках збанкрутували, а самі тільки щадниці втратили біля 260 більйонів долярів. Внесення нової відсоткової стопи допоможе їм, — кажуть аналітики.

БІЛИЙ ДІМ ОПРОКИДУЄ СТАНОВИЩЕ ЄПИСКОПІВ

Вашінґтон. — Дорадник президента Роналда Реґена для справ безпеки Вілліям П. Кларк звернувся окремим довшим листом до конференції католицьких єпископів в ЗСА у справі обговорюваного ними пастирського листа про „війну і мир"

У своєму листі В. Кларк звернувся з проханням до предсідника конференції архиєпископа Джозефа Л. Бернардина з Чикаґо розмножити цей лист поміж 285 єпископами — учасниками конференції. Він обороняв в ньому становище Уряду відносно нуклеарної зброї і підкреслив, що у своїх рішеннях Уряд все керується моральними принципами. Хоча Кларк уважає, що пастирський лист у справі роззброєння і ширення ідеї миру в світі треба привітати, все ж жалує, що пропонований лист є лише продовженням фальшивого розуміння політики Уряду.

Кларк пригадує, що він та інші представники Уряду вже раніше виснювали свою політику у зустрічах і листах до єпископів, але досі не знайшли у них відповідного зрозуміння. Він з прикрістю стверджує, що у другому начерку того пастирського листа немає ніякої згадки про останні зусилля американського Уряду дійти до порозуміння із СССР щодо контролі зброєння та цитує пастирського листа католицьких єпископів із 1980 року на тему марксизму, де говориться про бажання гегемонії Совєтського Союзу у ділянці зброєння і репресій у Східній Европі, Польщі та Афганістані. Кларк підкреслив також у своєму листі ту велику свободу вислову думки і релігійних почувань, яка існує в ЗСА, а якої зовсім немає в СССР і в інших комуністичних державах.

Лист Кларка висловив теж думки президента Роналда Реґена, державного секретаря Джорджа Шулца, секретаря оборони Каспара Вайнберґера і директора аґенції контролі зброєння Юджіна Ростова.

Ірак схиляється до кращих відносин із ЗСА

Баґдад, Ірак. — Президент Іраку Саддам Гуссейн заявив у віторок, 16-го листопада, що договір дружби і співпраці з Совєтським Союзом „не оправдав себе" під час війни з Іраном.

Він висловив тривогу щодо відношень між Іраком та Совєтським Союзом і вказав, що він обережно підходить до покращання відносин із ЗСА.

Виступаючи на пресовій конференції, президент Гуссейн сказав, що крок до встановлення дипломатичних відносин з Вашінґтоном буде зроблено тоді, коли наступить „здорова атмосфера" між обидвома урядами та коли він „переконається, що З'єднані Стейти Америки дійсно і правдиво хочуть" допомогти закінчити війну.

„В даний час, — заявив президент, — Ірак не має іншого вибору", як продовжувати війну з Іраном, щоб „захистити свою незалежність і безпеку". Він висловив також впевнення, що іракський нарід буде продовжувати боротьбу за захист „національної чести, гідности і безпеки".

ЗАПОВІДАЮТЬ ВІЙНУ ПРОТИ НАРКОМАНІЇ І ЗЛОЧИНСТВА

Маямі, Фльорида. — Президент Роналд Реґен, у своїй поїздці на південь ЗСА, висловив особисто подяку усім чинникам, що так успішно ведуть на Фльориді боротьбу з торгівлею наркотиків.

Як відомо, торгівля наркотиками, що їх доставляють саме через Фльориду із країн Центральної і Південної Америки, зросла в останніх роках до тої міри, що далеко перевищила всі доперішні русла доставки наркотиків. Одною з причин того є велика кількість еміґрантів з Куби та інших країн Південної Америки, що дістали право азилю і життя у ЗСА. Від січня 1982 року працює на Фльориді окрема комісія Президента, до якої долучилася організація Громадяни Фльориди проти торгівлі наркотиками. Висліди їхньої спільної праці такі добрі, що президент Реґен рішив особисто зложити їм за це признання і тому приїхав до Маямі, де виголосив відповідну промову. Він застерігся, що війна проти торгівлі наркотиками в ЗСА далеко не закінчена і він плянує в найближчому часі покликати цілий ряд таких спеціяльних своїх комісій по інших великих осередках торгівлі наркотиками.

Президент також підкреслив факт, що торгівля наркотиками, і їх нелегальний привіз на терен ЗСА є тісно пов'язаний з цілою системою зорганізованого злочинства, відомого теж під назвою „Мафія". Війна, яку президент Реґен виповів усім тим злочинним силам, є тепер одним із його передових проєктів та його дружини Ненсі, яка вже раніше у своїх відвідинах на Фльориді звертала увагу на небезпеку поширення наркоманії.

МОСКВА ШУКАЄ КРАЩИХ ВІДНОСИН З ПЕКІНОМ

Москва. — Совєтський та китайський міністри закордонних справ зустрілися в Москві у вівторок, 16-го листопада, після похорону Леоніда Брежнєва і мали 90-хвилинну розмову.

Совєтське пресове аґентство ТАСС у короткому повідомленні подало, що обидва міністри, Андрей Ґромико і Ґуанґ Гуа, мали „коротку виміну поглядів на справи, які цікавлять обидві країни". Аґентство також підтвердило угоду продовжувати „політичний діялог", який почався в Пекіні минулого місяця.

Дану зустріч західні дипломати вважають ознакою наміру нового совєтського лідера Юрія Андропова продовжувати, може навіть з більшою силою, переговори про покращання відносин з Китаєм, які розпочав минулого місяця перед смертю Л. Брежнєв. Тоді Брежнєв сказав, що покращання зв'язків є „дуже важливим" у контексті напружених відносин із ЗСА.

Потрійний характер відносин між Москвою, Вашінґтоном і Пекіном виявився ще раз, коли віцепрезидент Джордж Буш і державний секретар Джордж Шулц зустрілися з Ґуанґ Гуа в американському посольстві в Москві. Цю зустріч вважається звичайною у серії зустрічей американських представників з керівниками інших делеґацій на похоронах, вона була коротшою, ніж зустіч між Громиком і Гуа, і американські офіційні особи не згадували про неї при своєму від'їзді.

Ю. Андропов також зустрічався у вівторок, 16-го листопада, з іншими делеґаціями, розмовляв з кубинським лідером Фіделем Кастро і президентом Югославії Петаром Стамбовічем.

НАТЯКАЮТЬ НА ЗМЕНШЕННЯ ВІЙСЬК БІЛЯ КНР

Москва. — Віктор Афанасьєв, провідний член ЦК Комуністичної партії Совєтського Союзу, заявив групі японських журналістів, що переговори між Совєтським Союзом і Китайською Народною Республікою можуть привести до відведення військ від китайсько-совєтського кордону.

Ця заява була зроблена на зустрічі совєтських і японських журналістів у редакції газети „Правда", головним редактором якої є В. Афанасьєв. Натяк Афанасьєва був подібний до заяви, яку зробив китайський офіційний представник західнім кореспондентам у Пекіні після відновлення совєтсько-китайських переговорів минулого місяця.

Японське аґентство Кіодо передало слова Афанасьєва: „Можливо, що обидві сторони взаємно обіцяють зменшити кількість військ у прикордонних районах".

Натяк, що Совєтський Союз може розглянути питання зменшення своїх військ на кордоні з Китаєм у контексті загального покращання відносин, не є новим. Але це твердження притягнуло особливу увагу у зв'язку зі зміною в совєтському керівництві та новими реверансами в сторону Китаю.

В Америці

КАНЦЛЕР ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ ГЕЛЬМУТ Коль, виступаючи у вівторок, 16-го листопада, у Ню Йорку, заявив, що він підтримує ідею зустрічі на найвищому рівні між президентом Роналдом Реґеном та новим совєтським лідером Юрієм Андроповим. Коль також повторив своє настоювання на щирі зусилля продовжувати женевські переговори з Совєтським Союзом про обмеження зброєння в Европі. Але Коль ще раз нагадав, що, якщо переговори закінчаться невдачею, його уряд продовжуватиме політику розміщення ракет середнього засягу.

НАСТУПНОГО ТИЖНЯ ЗБЕРЕТЬСЯ ПЛЕНУМ ЦК Комуністичної партії Совєтського Союзу, на якому, можливо, будуть заповнені вільні місця в політбюро і центральному комітеті партії. Пленум був призначений на понеділок, 15-го листопада, але був бідкладений з уваги на смерть Леоніда Брежнєва. Після пленуму збереться також Верховна Рада СССР, на якій, як вважають західні кореспонденти, буде обраний голова Президії Верховної ради, формальний президент совєтської держави. Цей пост також займав Л. Брежнєв.

КАНЦЕЛЯРІЯ ЗАХІДНЬОНІМЕЦЬКОГО федерального прокуратора повідомила з Бонну, що у вівторок, 16-го листопада, західньонімецька поліція арештувала давно розшукуваного головного терориста з групи Бадер-Майнгоф. Арештований 30-літній Хрістіян Кляр, один із лідерів фракції Червона армія, потрапив у руки поліції лише п'ять днів після арешту його двох товаришів Адельгайди Шульц і Бріґітти Монгавпт, арештованих на передмісті Гамбурґу.

У ЗВІТАХ ДЕПАРТАМЕНТУ ЕНЕРҐІЇ ПОДАЮТЬ, що п'ять американських фабрик на терені ЗСА не можуть розчислитися із 183 фунтів урану та плутонію, хоча сумнівне, щоб цей дорогоцінний матеріял хтось вкрав. Припускають, що більшість бракуючого матеріялу застрягла у рурах атомових споруд і можна їх буде пізніше відшукати.

ДВА ЧЛЕНИ АДМІНІСТРАЦІЇ І ДВІ МЕДИЧНІ сестри стоять на Фльориди під закидом знущання над недорозвиненими дітьми у спеціяльному для них домі. З тої самої причини арештували наглядача у тому домі, що знущався над недорозвиненими пацієнтами на протязі двох років.

ПІДКОМІСІЯ ОБОРОНИ КОМІСІЇ АСИҐНУВАННЯ фондів в Палаті Репрезентантів рішила відібрати із фондів призначених на виріб ракет середнього засягу типу Першінґ 508,6 мільйона долярів. Речник Департаменту оборони заявив, що така ощадність це „неприємна похибка".

ОБОРОНЦІ СТУДЕНТА З КАЛІФОРНІЇ, ЯКОГО звільнив суддя з вини на незголошення до військової служби, представили докази, що дорадник президента Роналда Реґена, Едвін Міс 3-ій, є одним із тих, який рішає в який спосіб судити молодих американців за іґнорування закону про реєстрацію до військової служби. Білий Дім заперечив таке твердження, а Е. Міс не згодився зізнавати перед судом у цій справі.

ЛІКАР СМЕРТЕЛЬНО РАНЕНОГО В ЧАСІ боксерських змагань, минулого тижня, корейця Ду Ку Кіма порозуміється з його матір'ю та братом чи можна відлучити машини, які тримають його живим. Лікарі ствердили, що стан мозку раненого боксера є такий, що він не зможе вже ніколи вернутись до здоров'я.

ПРЕЗИДЕНТ БОРОНИТЬ СВОЇ ЕКОНОМІЧНІ ПЛЯНИ

Ню Орлінс, Ла. — Перебуваючи в часі своєї поїздки до полудневих стейтів в Ню Орлінсі, президент Роналд Реґен боронив у промові свою економічну програму, яка викликає щораз більшу критику серед членів Палати Репрезентантів і Сенату.

Промовляючи перед представниками Ліґи щадничих організацій, Президент підкреслив, що компроміс не є однозначний із резиґнацією зі засад, коли згадував про натиск законодавчих тіл на нього у справі зменшення видатків на зброєння та нового пляну для придбання праці через поширення державних робіт при дорогах і мостах.

Промова Реґена, яка є початком його боротьби за плян бюджету з Палатою Репрезентантів і Сенатом, була на кілька годин після того, як до представників Ліґи щадничих організацій говорив сенатор Піт В. Доменічі, голова Сенатської бюджетової комісії. Він остерігав перед „руїнницькою" боротьбою між Білим Домом і Палатою Репрезентантів та пропонував Президентові спинитися на двох найважливіших бюджетових проблемах, а це сповільненні видатків на зброєння і постійному порівнянні податків із високою інфляції. Він теж не бачить ясних можливостей для економічного відродження у 1983 році, хоча Президент постійно підкреслює, що познаки такого відродження вже є.

Промова у Ню Орлінсі була першою поза Білим Домом для президента Реґена після поразки республіканців у виборах в дні 2-го листопада. У висліді тієї поразки республіканські члени Палати Репрезентантів і Сенату бажають мати більший вплив на рішення Білого Дому і це вказує на те, що й вони мають деякі застереження до політики Президента.

У світі

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ЗІМБАБВЕ РОБЕРТ МУҐАБЕ заявив віцепрезидентові Джорджеві Бушові, який відвідує цю країну після перерви поїздки по країнах Африки і повернення з похорону Л. Брежнєва у Москві, що уряд ЗСА повинен „стати на стороні Африки" у справі незалежности Намібії.

АНТРОПОЛОГИ ПОВІДОМИЛИ У ВІВТОРОК, 16-го листопада, що під час розкопок похороненого більше як 1900 років тому римського міста Геркулянеум в результаті вибуху вулкану Везувія, знайдено найбільшу групу скелетів, які в наслідок раптовості вибуху, дуже часто залишилися в такій позі, як застало їх нещастя. Учені вважають, що знайдення понад 80 людських скелетів, повних і добре збережених, дасть змогу дослідити умови загибелі як Геркулянеум, так і Помпей, другого міста, яке було засипане попелом від того самого вибуху Везувія і було вже раніше розкопане.

ТРИ АМЕРИКАНЦІ, ЯКІ БУЛИ ЗАТРИМАНІ В Анґолі прибули до Люсаки у вівторок, 16-го листопада, на літаку Червоного Хреста як частина складного обміну за трьох совєтських військових і 94 анґольських вояків. Американці потім полетіли до Парижу.

КОНТРОЛЬОВАНІ УРЯДОМ ГРЕЦЬКІ ЗАСОБИ інформації передали, що Войцєх Ярузельскі, шеф польського військового режиму, звернувся до прем'єр-міністра Греції Андреаса Папандреу бути посередником між польським урядом і Заходом, щоб не допустити до економічних санкцій проти Польщі та здобути економічну підтримку Греції.

ЯК ПОВІДОМЛЯЮТЬ ФРАНЦУЗЬКІ УРЯДОВІ кола, президент Франції Франсуа Міттеран у вівторок, 16-го листопада, заявив 8-особовій арабській делеґації, очолюваній королем Йорданії Гуссейном, що арабські уряди та Палестинська Визвольна Організація повинні піти далі, ніж їхня теперішня позиція на переговорах і проголосити ясно і виразно визнання Ізраїля.

В НЮ ЙОРКУ І ДОВКОЛИШНІХ ОКРУГАХ проголосили знову консервацію води з уваги на те, що останні місяці були дуже скупі на дощ. Резервуар води з ріки Делавер, який постачає половину потрібної води для міста Ню Йорку зменшився на 37,1 відсотка.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН ПОКЛИКАВ надзвичайну комісію, яка має розглянути вимоги, що їх ставлять робітники на залізниці Лонґ Айленду. Покликання комісії виключає наразі плянований на п'ятницю, 19-го листопада ц.р., страйк.

ЗБІҐНЄВ БЖЕЗІНСКІ У СВОЇЙ ПЕРШІЙ ОБШИРНІЙ промові про закордонну політику, яку він виголосив після того, як був дорадником в справах безпеки, уважає, що після смерти Леоніда Брежнєва американський Уряд мусить ясно і сильно показати своє становище до СССР. Він критикує Президента і Джорджа Шулца, що вони не вміють виразно поставити своєї політики, а їхня мовчанка у найважливіших світових проблемах послаблює ЗСА.

У ПРОЦЕСІ, ЩО ТЕПЕР ЙДЕ В ЗСА ПРОТИ УРЯДУ за вплив атомових вибухів на здоров'я населення в трьох стейтах, останній свідок лікар-патолог скритикував раніші докази епідемологів щодо випадків левкемії і ствердив, що занечищення відпадками з атомових вибухів не було таке сильне, щоб спричинити левкемію.

ГОСТІ З НІМЕЧЧИНИ ПОВНІ ТВОРЧОЇ НАСНАГИ

В редакції „Свободи" (зліва): проф. д-р Олекса Горбач, д-р Анна Галя Горбач і д-р Ростислав Сочинський.

Джерзі Сити, Н.Дж. (О. К.). — З початком місяця листопада ц.р. відвідали Головну Канцелярію Українського Народного Союзу та редакцію „Свободи" д-р Анна Галя Горбач і проф. д-р Олекса Горбач, відоме широко подружжя українських науковців, що постійно перебувають в Західній Німеччині.

В часі своєї короткої гостини в ЗСА д-р А. і О. Горбачі прибули до Джерзі Сити в товаристві д-р Ростислава Сочинського, лікаря і громадського діяча з Ню Йорку, щоб поінформувати про свою працю не лише на полі славістики, яка їм найближча, але також у преважливій ділянці інформації про українську справу серед чужинців у Західній Европі.

Проф. д-р О. Горбач — це емеритований повний професор і декан факультету східньо-і позаевропейських культур Франкфуртського університету, який наполегливо працює далі у своїй ділянці. У розмові з редакторами він поінформував про цілий ряд праць, які у нього тепер в обробці. Це в першу чергу публікація призбираних матеріялів із діялектів Пряшівщини, Мармарощини, північної Буковини і польського Підляшшя, історія української граматичної науки, видання пам'яток української мови в рукописах, доступних по західніх університетах і дослідження українського „сленґу". Крім того він опрацьовує гасла з ділянки української літератури для голляндської модерної енциклопедії світової літератури і обширні статті про українську та білоруську літератури. Слід відмітити, що коли у першому виданні тієї енциклопедії проф. О. Горбач міг дати лише коротко інформації, тепер зацікавлення тією ділянкою сильно зросло і проф. О Горбач має приготовити аж 250 гасел.

Усі ті праці не вичерпують наукової наснаги проф. Горбача, який має ще час брати участь у міжнародних славістичних конґресах і виголошувати там доповіді на українські теми. В нього ще й далека особиста ціль зложити етимологічний словник української мови по ділянках, для якого працює у „вільних хвилинах".

Проф. д-р О. Горбач з прикрістю стверджує, що помимо усіх зусиль, які він вложив впродовж довгих років професорської праці, є дуже мале зацікавлення українстикою серед істориків Західньої Европи, як взагалі тих, що цікавилися б історією України.

Це може і стало причиною, що його дружина д-р Анна Галя Горбач, яка відома з її перекладів українсь-

(Продовження на ст. 5)

КОНЦЕРТ УНС-УІА

Ню Йорк, Н.Й. — У неділю, 12-го грудня ц.р., о год. 4-ій по полудні Український Народний Союз та Український Інститут Америки влаштовують тут в Українському Інституті Америки, 2 Схід 79-та вул. пополудневу програму сучасного мистецтва та концерт. На концерті виступлять з рецитаціями Аня Дидик і Володимир Курило, співак-композитор Олесь Кузишин, сопрано Ліда Гаврилюк, піяніст Юрій Фурда, бубніст Олесь Фурда.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оптимізм Реґена

У минулотижневий четвер, 11-го листопада президент Роналд Реґен перевів передавану через радіо-телевізійні станції свою 14-ту з черги пресову конференцію, через яку червоною ниткою проникав його оптимізм. Оптимістичний тон розпочався від короткої вступної заяви, присвяченої смерті Леоніда Брежнєва. Реґен заявив, що він бажає собі „кращих відносин" із Совєтським Союзом. „Нашою ціллю є і залишиться пошукування за миром". Проте його оптимізм у цій справі був трохи затьмарений пригадкою, що „на протязі 10-ти років детант базувався на словах, а не на ділах, які потвердили б слова. Щоб танцювати танґо — треба для цього двоїх". Водночас Реґен ствердив, що „мир є продуктом сили, а не слабости, у баченні дійсности, а не у віруванні у фальшиві надії".

Це була , очевидно, відповідь на погрозливу промову, що її Брежнєв виголосив на військовій параді три дні перед своєю смертю. Для підкреслення своєї дійсної миролюбної інтенції — Реґен поїхав наступного дня до совєтської амбасади підписатись у кондоленційній книзі, але водночас обмежив американську делеґацію на похорон Брежнєва до трьох осіб — віцепрезидента Буша, державного секретаря Шулца й амбасадора ЗСА у Москві Гартмана. Кожний із трьох мужів — досвідчений дипломат, кожний із них знає Схід Европи і характер совєтської імперії, ніхто з них не прагне воєнного зудару з СССР, але кожний — реаліст, як і сам Роналд Реґен, і тому ледве чи можна бути оптимістом, якщо йдеться про дальший розвиток відносин поміж Америкою і Совєтським Союзом.

Оптимізм Президента стосувався інших найважливіших справ: економічної ситуації в Америці, проблеми співпраці з Конґресом, де скріпилася демократична більшість у нижчій Палаті, — і ситуації на Близькому Сході. Відповідаючи з місця на всі запити присутніх журналістів, Реґен пригадав, що попередні уряди ЗСА видаткували 30 більйонів долярів на проєкти, що мали збільшити варстати праці. У висліді таких застриків, обрахованих на коротку мету, прийшла економічна криза. Реґен повторив свою давню теорію, що безробіття зменшиться не в наслідок схвалювання різних проєктів, фінансованихдержавою, які давали б працю, але в наслідок переборення економічної кризи — власне такими методами, що їх він стосує, з очима не на найближчу, а на дальшу майбутність. Реґен глибоко переконаний, що скорочування державних видатків задля збалянсування бюджету — це найкращий шлях до санації економічних відносин.

Реґен оптимістично дивиться на розвиток подій на Близькому Сході, і рішучо відкинув суґестію одного журналіста щодо застосування супроти Ізраїля санкцій, які прихилили б теперішній ізраїльський уряд Менахема Беґіна до мирового пляну Реґена, що його Беґін відкинув і про який не хоче чути („замороження" творення нових ізраїльських осель на окупованому правому березі Йордану, повернення арабам окупованих земель, переговори щодо правно-державного статусу Єрусалиму). Саме недавно Менахем Беґін був в Америці, щоб знайти підтримку для його політики, яка захиталася в наслідок непоступливої поведінки Беґіна. Вмарш ізраїльських військ до Ливану, масакра в таборах мусулманських палестинців у Бейруті і спротив супроти пляну Реґена, довели до небувалого дотепер напруження між ЗСА і Ізраїлем, що внесли фермент у жидівську громаду в ЗСА. Реґен переконаний, що шляхом дипломатичних нарад пощастить вивести з Ливану всі чужі війська, завести в Ливані лад та що пощастить переконати Ізраїль, що його безпека у злагоді з арабами не у військовій перевазі.

Зрештою, ціла ця пресова конференція президента Роналда Реґена віддзеркалювала характеристичні риси теперішнього американського лідера: він першорядно орієнтується в усіх заторкуваних журналістами проблемах і він дуже зручно стилізує свої відповіді, щоб не ставити крапок над „і" і не приймати зобов'язань, що їх не можна буде виконати. Біржа, добрий барометр настроїв зареаґувала на той оптимізм президента Реґена знижкою усіх акцій і новим рекордовим оборотом трансакцій. Реґен — людина принципів, але й прагматист. Він правильно оцінив вислід останніх виборів, як згоду народу на його політику з одночасним висловленням бажання — піти на зустріч демократам. Тому він готов на компроміси — з Конґресом, з европейськими союзниками, навіть з Кремлем, де засів вчорашній голова КҐБ.

ЯК ПОКАЗУЮТЬ ПЕРШІ ДАНІ БРАЗИЛІЙСЬКИХ виборів губернаторів, ліві ведуть у 12 із 22-ох виборчих округах. Крім того, ліві перемогли в найбільшому і найбагатшому стейті Сао Павльо. Це перші вільні вибори в Бразилії за останні 17 років.

ХОЧА ЩЕ 722 ДНІ ДІЛЯТЬ ЗСА ВІД ВИБОРІВ на президента, Демократична партія підготовляє вже своїх кандидатів. Першою спробою для тих, що готуються на цей пост, була останньо зустріч в Ню Орлінс. Там представили себе сенатори Ґ. Гарт з Колорадо, А. Кренстон з Каліфорнії, Е. Голлінґс з Південної Каролайни, Дж. Ґленн з Огайо і бувший губернатор Фльориди Р.Еск'ю.

Володимир Душник

ОСТАННІЙ ВИСТУП БРЕЖНЄВА

У середу 27-го жовтня ц. р. совєтський вождь Леонід Брежнєв, виступив, востаннє, два тижні перед його смертю, з довшою, програмовою промовою перед збором високих старшим усіх збройних сил Совєтського Союзу. Темою його промови був американський мілітарний „авантюризм" і, мовляв, „ширення американського імперіялізму", як теж Брежнєв обіцяв сповнити усі бажання старшин у відношенні до мілітарного бюджету СССР.

Високі совєтські військові речники поспішно запевнили Захід, що ця промова представляє великий зворот у відносинах поміж Америкою і Совєтським Союзом. Чужинецькі спеціялісти у Москві були тієї думки, що Брежнєв мав зробити великі уступки значній групі старшин генерального штабу СССР, яка від довшого часу впливає на Політбюро, щоб „говорити такою самою мовою, як американці говорять і бути такими нахабними як американці".

Знаємо, що це не вперше Кремль погрожує Америці та її союзникам. У першу міру такі погрози є призначені для домашньої пропаґанди, щоб виправдати величезні витрати та мілітарні видатки на допомогу міжнародним комуністичним режимам чи терористичним групам, що виходить на шкоду совєтським споживачам.

А втім, від початку „Брежнєвської доби" в СССР, яка почалася з усуненням Хрущова в 1964 році, Брежнєв постійно стояв по стороні військових кіл, не раз навіть наперекір компартії та могутньому КҐБ.

Якщо мова про закордонну ціль промови Брежнєва, чужинецькі дипломати в Москві добачували дві важливі цілі промови Брежнєва: американські вибори та справу т. зв. мирних груп в країнах Західньої Европи.

Брежнєв був взяв приціл на американські вибори 2-го листопада ц. р. та на загальні економічні труднощі Уряду Реґена. В Москві поважно думали і далі думають, що економічні й мілітарні заходи (нове озброєння), впроваджувані президентом Реґеном, є дуже непопулярні серед великої частини американського електорату і тому, на думку Москви, впливи Реґена можуть бути спаралізовані його прогрою у тих виборах. Ці прогнози московських пропаґандивних „ворожбитів" частинно сповнилися з хвилиною республіканської прогри в виборах конґресменів і губернаторів, хоч в сенатських виборчих вислідах республіканці затримали свою давнішу більшість.

Брежнєв також мав на думці західньоевропейські „мирні групи" та противників американської політики та НАТО взагалі, які діють майже в усіх країнах Західньої Европи, що їх посередньо і безпосередньо підтримує Москва.

Одначе, не зважаючи на це, що промова померщого Брежнєва мала пропаґандивний характер, урядові чинники ЗСА не повинні легковажити тих погроз супроти американського „мілітарного авантюризму". В останніх місяцях був помітний натиск збройних сил СССР на Політбюро заняти „більш агресивну наставу" відносно збросння Америки.

Уже сам за себе говорить факт, що на цьому зібранні було 500 високих старшин збройних сил СССР. Крім цього багатомовним на цьому зборі було це, що центральну увагу було звернено на відносини поміж урядами ЗСА і СССР. Західні спеціялісти покликаються на неназваного високого старшину збройних сил Совєтського Союзу, який мав сказати, що промова померщого Брежнєва підкреслила „небезпечний зворот" у відносинах поміж Америкою і Совєтським Союзом.

Річ зрозуміла, що з приходом Юрія Андропова, колишнього професійного поліциста, — каґебіста на місце Брежнєва, дещо може змінити чи навіть злагіднити совєтсько-американські відносини. Але знаючи з описів в пресі, що Андропов є одним з „твердолінійних" провідників в Кремлі, який одобрював і всеціло підтримував усі потягнення Брежнєва за кордоном — з винятком совєтської інвазії Афганістану — є дуже мала надія, що завтра чи за кілька місяців зміниться мілітаристичний курс СССР.

Всеволод Б.Будний

УКРАЇНСЬКА ПРИСУТНІСТЬ В АМЕРИКАНСЬКОМУ МУЗИЧНОМУ ДОВКІЛЛІ

У 32-му числі англомовного „Українського Тижневика" з 8-го серпня 1982 року мґр Роман Савицький помістив обширну статтю-довідку, присвячену 30-літтю Українського Музичного Інституту Америки, і в ній проілюстрував працю українських музичних педагогів у стейті Ню Джерзі. Довідка поділялася на три частини. Перша з них — це фахова й тепло написана рецензія на ювілейний концерт учнів ірвінґтонського відділу УМІ (кляса Галі Клим). Особливістю цього концерту було те, що значну частину його програми заповнили фортепіянові твори, скомпоновані учителями Українського Музичного Інституту Америки.

Друга частина статті була підсумком десятилітньої праці Музичного Дошкілля, пов'язаного з Українським Музичним Інститутом Америки і веденого Мартою Шлемкевич-Савицькою; праця цього Дошкілля проходить теж в Ірвінґтоні, Н. Дж. Автор довідки розказав про методи праці музичного педагога з малятами, подав коротку історію Дошкілля, як теж описав ювілейний попис юних вихованців Музичного Дошкілля у формі пантоміми під назвою „Цирк".

Про обидві названі імпрези були вичерпні звідомлення на сторінках щоденника „Свобода". Тема третьої частини статті мґра Р. Савицького, натомість не була порушена в українськомовній пресі, хоч ця тема заслуговує на увагу, бо заторкує справу нашої присутности в американському культурному довкіллі.

Від років учительки нюджерзьких відділів УМІ є членкинями організації вчителів музики — „Мюзік Едюкейторс Ассошієйшен оф Ню Джерзі" (МЕА). Ця інституція влаштовує щорічно конкурс-змагання учнів музичних шкіл за найкраще виконання окремих музичних творів. Конкурс проходить у кількох групах, залежно від віку учасників. У кожній групі є нагода здобути перше та друге місце. Переможці отримують грамоти, а першуни — ще й нагоду виступити в проґрамі концерту, що є завершенням цих змагань юних талантів.

Починаючи з 1970 року, керівники МЕА покликують кожнорічно шестичленну комісію, що встановлює тематику конкурсу на наступний рік і підбирає твори, що їх учасники мають вивчити перед змаганнями та виконати під час прилюдної прелімінарної авдиції. Трьохчленне жюрі оцінює продукцію кожного учасника і шляхом елімінації визначує, хто з учасників буде допущений до фінальних змагань. Темою конкурсів минулими роками була творчість Бетговена, Шумана, Бартока, Кабалевського, бароккових композиторів, романтиків тощо. Кожного року в конкурсі бере участь 400 - 500 студентів. З оправданою гордістю можемо почванитись, що учні нюджерзьких відділів УМІ здобули досі понад 30 грамот за перші та другі місця у змаганнях. Непогано, коли зважити скільки учасників треба було перемогти!

У біжучому шкільному році запрошено до комісії для підготови 13-го конкурсу з відділу УМІ в Нюарку. Конкурс 1983 року матиме за тему „Ґрація і Вогонь — IX і XX сторіч". Для цього конкурсу Т.Богданська запропонувала низку творів українських композиторів. З них комісія вибрала: Для учнів до сьомого року життя — „Баба й курчата" Ігоря Соневицького; для вісім і дев'ятьлітніх — „За метеликом" Віктора Косенка; для 10 і 11-літніх — „Тема з варіяціями" („Їхав козак за Дунай") Романа Савицького; для 14 і 15-літніх — „Токкатіна" В.Косенка і для 16 і 17-літніх „Гуцульська токата" А. Кос-Анатольського. Додатково, допущені до фіналу учасники конкурсу трьох вищих груп мусітимуть вивчити протягом двох з лишком тижнів одну композицію, за таким ключем: 14 і 15-літні — твір В.Косенка; 16 і 17-літні — твір Миколи Фоменка і 18 літні — твір Василя Барвінського. (Згідно з правильником конкурсу Т.Богданська не може подати назви творів, що будуть виконувані у фіналі, перед 30-им січня).

Як уже було сказано, конкурсові авдиції та концерт переможців будуть відкриті для ширшої публіки, тому вартує подати ближчі інформації про час і місце цих імпрез, що в їх програмах звучатимуть твори українських композиторів, на форумі американського музичного світу. І так, прелімінарні авдиції будуть 30-го січня, а фінальні — 6 і 13-го лютого 1983 року; вони проходитимуть у Монтклер стейт коледжу. Концерт переможців конкурсу відбудеться 13-го березня 1983 року в авдиторії Моррис кавнті коледжу у Рендолфі, Н.Дж.

• • •

Членство українських музичних педагогів у професійній організації свого стейту заслуговує на похвалу. Успішна участь нашого музичного дкоросту в описаних вище конкурсах це їхня заслуга, як для доброго імени УМІ, так і для всієї нашої спільноти. Особливе признання належиться Таїсі Богданській, що зуміла впровадити імена творців української культури на ширший форум тутешнього музичного життя. Напевно не прийшлося воно легко, а й уже після впровадження українських творів до програми конкурсу виринули нові труднощі. Організатори конкурсу хотіли знати, в якому нотному видавництві можна закуповувати запропоновані Т.Богданською твори... Відповідь, мовляв, цих творів немає в продажу, викликала здивування та збентеження. Готовість Т.Богданської подбати про достатню кількість ксерографічних копій творів українських композиторів урятувала ситуацію, але на таку розв'язку комісія погодилася дуже неохоче.

Виринає питання: Чи спроможеться наша громада розв'язати цю проблему й подбати про те, щоби твори української музики знайшлися у каталогах американських нотних видав-

(Продовження на ст. 6)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

„Кобза" — Канадське Турне 1982

Народна творчість — це підстава культурного розвитку даного народу. Можна сказати, що українська народна пісня — це відгомін української душі. Батько української музичної культури Микола Лисенко був свідомий цього, тому присвятив більшість своєї творчости на опрацювання української народної пісні, яка й досі не перестає бути важливим складником у розвитку української музичної культури.

Але не тільки композитори т. зв. клясичної музики присвячують увагу народній музиці, — це відноситься рівнож до всяких ансамблів т. зв. „легкого", чи популярного жанру. Чи ж може бути щось більш безпосереднє як народна творчість, у якій віддзеркалюється дух народу, в нашому випадку — український дух ? Не дивно, що київська „Кобза", без сумніву найкращий український вокально- інструментальний ансамбль легкого жанру (хоч репертуар їх зовсім не легкий до виконання), здобув собі славу головно дуже цікавими обробками українських народних пісень.

Серія концертів київської „Кобзи" в Канаді у вересні і жовтні 1982 року викликала сумніви серед української громади. Були думки, що совєти намагаються показати, як українська культура там розвивається без жадного переслідування, а також, щоб затерти сліди злочину супроти композитора В. Івасюка. Сам ансамбль „Кобза" обвинувачували у фальшивості, нещирості щодо виконання українських пісень, пісень Івасюка тощо. І тому на багатьох концертах „Кобзи" залі світили пусткою. В Монтреалі, де слухав „Кобзу" автор цих рядків, заля була майже три чверті порожня. А шкода, велика шкода. Бо те все, що можна було побачити назовні — синьо-жовто-червоні обгортки платівок „Кобзи", дивовижні непитомі українські одяги, чи ціль тих, які вислали „Кобзу" в турне — це лише поверхня. Суть свого приїзду члени „Кобзи" могли передати тільки українською піснею. Ті, що їх не мали змоги почути, цього не зрозуміють, ті, що їх почули, — не забудуть їх на ціле життя!

Від перших слів „Добрий вечір тобі" відчувається теплота і щирість виконавців. Це перша з кількох пісень, яку „Кобза" виконує „а капеля" (без акомпаньяменту) в складній гармонізації, але бездоганно, легко і чисто. Далі сучасні пісні „Там де біла хата" та „Їдь у синю даль", де вперше виявляється інструментальна вправність ансамблю. Особливо цікаво послухати бандуриста Степана Жовніровича, який вміло зливається з модерними електричними інструментами — рідкісне явище для нас в Америці чи Канаді. Пісня „Водограй" Івасюка, яку зустріла публіка грімкими оплесками, повна молодечого запалу, подібно як на першій платівці ансамблю (1972).

Згодом дві різні обробки пісень: лірична „Ой там за лісочком" (а капелля) та жвава „Ой, у полі рута, рута". Для розваги виконала три пісні співачка Тетяна Кочергіна: „Хлопці кучеряві", „Червона Рута" (Івасюка) та „Журливі скрипалі". Але коли провідний співак „Кобзи" тенор Валерій Вітер повернувся на сцену і виконав надзвичайно ніжну і чутливу обробку народної пісні „Ой гаю, гаю", а решта ансамблю долучились в чотиричастинній гармонії, „Кобза знову заволоділа сценою. „За Дунаєм" (нар.), „Квітка — люби мене" — чудова пісня до слів Ткача і музики Білаша, та „Діброва зелена" (нар.) слідували. Перша частина кінчається бадьорою „Кохати час" (Семенів-Вратарів) у стилі „реґтайм", де показує свої великі фортепіянові здібності керівник ансамблю Євген Коваленко.

В другій частині „Кобза" виявляє свою майстерність опрацюванням народних пісень. Перших п'ять пісень — це народні: „Чи дома, дома", „На вулиці скрипка грає", „Через наше сельце" (а капелля), „Ой, джиґуне", та „Ой з-за гори кам'яної". Після цієї останньої (де головну партію відспівав Є. Коваленко), публіка сиділа пару секунд в цілковитій тиші, мов приголомшена, і аж тоді вибухнула грімкими оплесками. В цій пісні особливо виділялися Володимир Солдатенко (бас гітара) та Віктор Юць (гітара). Ця пісня — одна з перлин концерту. Далі сучасні пісні: „Завітай у серце", „Вперше" та зворушливе виконання Валерія Вітера пісні „Ой ти, дівчино, з горіха зерня— (Франко—Кос-Анатольський). Хто мав сумніви щодо щирости „Кобзи", мусів лише послухати надзвичайно чутливе виконання цієї пісні.

Знову для розваги виступила з трьома піснями солістка Лідія Кондрашевська. Вона виконала „Глибоку кирницю", „Світи, світи, місяченьку" та „Ой знаю, що гріх маю"(народні пісні), але високим сопраном вона, на мою думку, не підходила стилево до ансамблю. Після солістки Степан Жовнірович (бандура) відіграв сольо — цікаву і складну обробку народної пісні, „Пливе човен". Далі — ще одна народна пісня „Комарик" у виконанні повного складу „Кобзи", та мрійлива інтерпретація народної пісні „Ой ти, річенько", в якій виявляються надзвичайні вокальні здібності „Кобзи", як також цікаві ритмічні наголоси в грі знаменитого бубніста

(Продовження на ст. 6)

Володимир Янів

20 ЛІТ НА СЛУЖБІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ У СПІВДІЇ З ЧУЖИМИ НАУКОВИМИ КОЛАМИ

I

(До постання й дії Дому Української Науки у Мюнхені, як об'єднання УВУ, НТШ і УТГІ у 1962-82 рр.)

1

Старшій ґенерації нашої спільноти добре відомі ті трагічні часи, коли сотням тисяч земляків довелося покинути батьківщину перед черговим наступом окупанта, який після опанування цілої України виселив дальші сотні тисяч населення, розкидаючи їх по в'язницях, концентраційних таборах чи таборах праці, або поселюючи на Далекому Сході, чи цілинних землях, для здавлення всякого опору, — чи простіше: для угроблення самої ідеї самостійного життя.

Без засобів до життя й без перспектив на покращання долі, у тотально знищеній війною Німеччині, із постійною загрозою насильної репатріяції, що автоматично призводило до смерти чи позбавлення волі на десятиліття, часто без вістки про долю найближчих, розгублених в мандрівці, часто у різних — своїх чи чужих — військових формаціях чи полонах, скитальці жили з насущною тривогою у серці, в чистилищі постійного вичікування чогось невідомого. А навіть, як зібрано їх у переселенчих таборах, доля остільки істотно змінилася, що табори, вправді, запевнювали мінімум прожитку, але не давали розв'язки питання, „що буде".

Саме в той тривожний час наша спільнота виявила максимум динаміки, ініціятиви й громадського змислу. З найпримітивнішого матеріялу будовано в кожнім таборі достойні Божі храми; поставали школи й курси, табори виборювали собі самоуправи, які виявили розуміння необхідности спільного проводу, і то по лінії громадській (це тоді постало Центральне Представництво Української Еміґрації), що й політичній (Українська Національна Рада, подумана як передпарлямент для майбутньої держави, об'єднала початково у собі сливе всі політичні партії й викристалізувала Екзильний Уряд із ресортами для усіх найважливіших ділянок життя). На тій базі буйно розвивалося й культурне, в тому числі наукове життя. Відновили скоро свою діяльність традиційні українські високі школи — Український Вільний Університет та Український Технічно-Господарський Інститут, як найстарші наші екзильні установи поза межами Батьківщини. Поруч із ними постали нові: Українська Висока Економічна Школа, Богословські Семінарії — католицька та православна. Вони згуртували понад дві сотні фахових викладачів і понад дві тисячі молоді, яка приготовлялася до дальшої мандрівки, здобуваючи звання та дипломи, що, мали згодом новим професіоналістам відкрити двері до чужих установ нового поселення. Кілька десятків гімназій по різних таборах запевнювали високим школам постійний доплив нових кандидатів — так, що УВУ у третьому році існування потроїв кількість своїх студентів порівняно до первісного числа. Відновили також свою діяльність традиційні українські наукові установи, зокрема НТШ, як найстарша українська наукова установа, що її діяльність була насильно припинена большевицьким режимом у традиційному місці осідку, — Львові, чи постали нові: УВАН, об'єднання письменників, мистців чи журналістів. Не зважаючи на брак друкарень, фахових робітників, а навіть паперу, виходили десятки органів і сотні томів праць, а мистці підготовляли свої високоякісні виставки, що їх доповнювали захоплюючі театральні вистави, концерти й академії чи наукові з'їзди.

На жаль, не зуміли ми тоді запевнити економічної бази для забезпечення дальшої долі створених установ, —хоча б придбанням відповідних будівель, хоч це у тодішніх умовах було зовсім можливе. Тому важким ударом для еміґрації була у той час грошова реформа у Німеччині, яка призвела по роках до господарського відродження у Німеччині, але була нищівною для української еміґрації — без тривалих варстатів праці. В цих умовах єдиним рятунком було скоре переселення, яке,однак,без підготови було неорганізоване й неплянове. В Німеччині залишилися здебільша старші річники, а переселенчі табори скоро розв'язано. Перетривали тільки найбільше престижеві установи з багатою традицією та із скристалізованими перспективами на майбутнє: НТШ, УВУ та УТГІ, — у звуженому засязі УВАН. Характеристично, що тоді не втримано ні одної української гімназії, чим поважно захитано й майбутнім УВУ, що залишився без природного дорсту. Звичайно, таборові традиції творення життя від основ на нових місцях поселення не залишилися без значення у часі приїзду у нові осередки — ЗСА, Канаді, в Арґентині чи Бразилії, у Австралії, — навіть у Марокко із ледве кількома сотнями українських прищельців, коли то давній досвід використано при гуртуванні нових громад-колоній.

Український Вільний Університет вспів у той час утриматися насамперед завдяки тим досягненням, які він мав у першому п'ятилітті праці: Баварське міністерство освіти й віровизнань признало йому у вересні 1950 року права й привілеї — вправді приватного, але державою визнаного — університету. Це було спонукою до розвинення нової динаміки й ініціювання спроб праці, що були б достосовані до нових умов: Інституту Заочного Навчання; переміни авдиторного навчання із постійними семестрами на семінарійні зустрічі; скріплення індивідуальної дослідницької праці, яке з природи речі мусіло призвести до видавання власного органу (Наукових Записок УВУ, які зачали з'являтися приблизно саме у тому часі, коли довелося остаточно припинити авдиторне навчання — отже 1957 р.); організації Високошкільних Літніх Курсів Українознавства, — при видатній допомозі самого студентства, тривалою заслугою якого залишиться те, що воно зуміло об'єднатися в той час, коли до зговорення не прийшло серед старшого громадянства (Це саме об'єднаний ЦЕСУС був ініціятором і технічним організатором згаданих вгорі курсів).

Наукове Товариство ім. Шевченка зуміло перетривати критичний час завдяки доцільній ініціятиві приступити до видавання монументального твору, яким сталася „Енциклопедія Українознавства", як необхідний довідник, що без нього не може обійтися ні одна славістична установа у світі, завдяки чому почин тепло підтримала ціла українська спільнота.

(Продовження буде)

25-РІЧЧЯ СТАНИЦІ ПЛАСТУ
в НЮ БРАНЗВИК, Н. Дж.

ПОДРУГИ І ДРУЗІ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ НЮ БРАНЗВИК

Цього року наша станиця має подвійне задоволення. Під час ЮМПЗ ми урочисто відмітили 70-ліття Пласту. В цьому самому році ми щасливо відзначаємо 25-річчя існування нашої станиції. Двадцять п'ять років—це час одного покоління. Ми радіємо, коли бачимо вихованків цього покоління, які почали своє новакування вже 25 років тому. Ті колишні новаки є нині на провідних постах в пластовому, громадському та професійному житті. Це ознака, що Пласт, як рівнож наша станиця спричинюються до загального добра цілої суспільности.

Хоч не було легко і настрій громадського життя мінявся залежно від обставин, були і є люди, які безперервно і невтомно працюють протягом 25-ти років. Ці пластуни та в деяких випадках не-пластуни своєю особистою поставою і прикладом виховали для себе заступників, а може ще важніше —співпрацівників, щоб могла продовжуватися праця для добра української молоді. Вони вміло передали іншим свою любов і свій запал до Великої Гри.

Ми горді, що в цю 25-ту річницю в нас нема питання— Що далі? Ми знаємо, що для нас є майбутність і можливість розвитку, бо в нас є руки і охота до праці.

Також у цьому ювілейному році будьмо доброї думки. Будьмо вдячні тим, хто уможливив цей ювілей. Будьмо сильні, бо ми ідемо вперед. Берім їхній приклад і разом продовжуймо нашу працю. На кожному кроці ми повинні додержуватися Пластового Закону в безупинній праці на славу Богові і Україні.

СКОБ

Пл. сен. Соня Слободян,
станична.

ПРИВІТ

Дорогі Подруги і Друзі,
Вельмишановні Батьки і Приятелі

Пластової Станиці в Ню Бранзвику!

В день Срібного Ювілею Пластової Станиці Ню Бранзвик Крайова Пластова Старшина і Крайова Пластова Рада сердешно вітають Вас і засилають Вам щирі ґратуляції і побажання найкращих успіхів у дальшій Вашій праці.

Крайова Пластова Старшина і Крайова Пластова Рада клонить голову перед тими основноположниками Вашої Станиці, які відійшли на Вічну Ватру, а тих, що осталися в живих, щиро вітає і бажає їм кріпкого здоров'я і сили дальше служити Пластові.

За 25 літ Ваша Станиця дала доказ своєї живучости і часто в нелегких обставинах життя вирощувала нові покоління на взнеслих засадах пластової ідеології.

Провідники і виховники Вашої Станиці вміли створити для наших дітей і молоді атмосферу добра, краси і любови, — вони понесли ці ідеали в дальшу мандрівку їхнього життя.

Ваша примірна праця не тільки в Пласті, але у всіх ділянках громадського життя дала доказ своєї зрілости і пластового вироблення.

З Вашої Станиці вийшли не тільки взірцеві виховники провідники—вийшли теж науковці, громадські діячі, котрі в свойому житті ідею Пласту ставили на першому місці.

Батькам і Приятелям Пласту подяка за те, що повірили в пластову систему виховання і своїх дітей до Пласту віддали. Як рівно ж подяка за їхню велику моральну і матеріяльну піддержку Організації Української Молоді Пласт.

У той Великий Ваш День Крайова Пластова Старшина і Крайова Пластова Рада вітає Вас нашим дружнім —

СИЛЬНО КРАСНО ОБЕРЕЖНО БИСТРО!

пл. сен. Евстахія Гойдиш, голова КПС,

пл. сен. Ігор Сохан, голова КПРади,

У 25 — РІЧНИЦЮ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ

Важко сьогодні повірити мені, що вже проминуло десять років, коли у п'ятнадцятиліття Пластової станиці у Ню Бранзвику (14-го і 15-го жовтня 1972 року) стверджували ми, що властиво покликання кожної духово міцної еміґрації лежить у тому, щоб плекати та згодом повертати своїм народам ті духові вартості, що їх не можна було плекати в себе дома на рідній землі.

Однак ця еміґраційна громадськість мусить бути духово, а то й фізично жива і не сміє ізолювати себе ідейно-програмово ані від неукраїнського оточення, ані від процесів, що назрівають у батьківщині, бо „без Неї — ніщо ми, як порох і дим, розвіяний в полі вітрами..." (В. Симоненко). І якщо цю передумову не збереже наша свідома свого покликання провідна верства, у цьому випадку — провід молодечої організації Пласт, — існування наше буде вкорочуватися, а ідентичність наша вкотиться у бистрі води чужої ріки. Такий є життєвий закон.

Тому ця еміґрація мусить у першу чергу хотіти думати категоріями минувшини і сучасности, щоб своїми духовими, а то й фізичними силами через своїх нащадків якнайдалі вглибитися у назріваюче майбутнє.

Тому то українська громада у Ню-Бранзвику почала організувати себе спочатку при українських Церквах, при Відділі УККА, СУА та у Пласті, а згодом — в ООЧСУ, в СУМА та в інших.

Сказане зовсім не означає, що не було тут наших людей вже перед нами; однак, на мою думку, були це люди, які мали інші пріоритети, а складні умови модерного світу вимагали застосування раціональних метод більшого формату. І це зовсім не вина тих народних мас, які були змушені лишати рідні землі під гнітом чужих займанців. Творці історії українського народу не завжди вміли або не вспівали защепити цим масам у свій час міцних традицій національного думання. Ці та інші недомагання звoдили нас і там і тут до ролі пасивного субстрату, соками якого живилися чужі панівні держави.

Сьогодні, у двадцятип'ятиліття нашої Пластової станиці, хочу ще раз ствердити, що виросла вона з материнсько-батьківської віри і довір'я до проводу цієї молодечої організації, яка зродилась на рідних західніх землях України. Вона виросла на любові матерів і батьків до своїх нащадків, яких треба було виховувати у нових життєвих ускладненнях. Зрозуміли вже тоді усі, що час гряде неухильно, молодь підростає на їхніх очах, а оточення своїми найновішими технічними винаходами тисне так, що твориться прогалина, якої не загорнеш власними руками. Значить треба будувати власний поміст і йти на зустріч майбутнього.

Не місце тут подавати сьогодні докладну історію розвою нашої Пластової станиці, але мушу відмітити, що так, як на рідних землях 70 років тому започаткував це проф. Олександер Тисовський, так серед нас почав продовжувати це шляхетне діло тоді наймолодший з роду Ратичів пл. сен. Ростислав. Йому завдячуємо початок заснування і поборювання всіх організаційних труднощів, зв'язаних із розвитком станиці. Він виконав одну із 14-ох точок Пластового закону, де, між іншим, сказано: „Пластун старається на кожному кроці допомогти Пластові, який його виховав, та українському народові, з якого народився".

І сьогодні, у 25-річчя існування нашої станиці, треба відмітити, що своє існування завдячує вона здисциплінованим пластункам і пластунам, що виросли у цій станиці, як рівнож помочі батьків-родичів зорганізованих у Пластприяті. Через нашу станицю перейшла чимала кількість виховної молоді, яка здобула тепер різноманітні корисні професії. Деякі з них залишили лави Пласту, але інші є вірні пластовій організації ціле своє життя. Такою була світлої пам'яти пл. сен. Ганна Дмитерко-Ратич, яка відійшла на Вічну Ватру 3-го квітня 1981 року.

Сподіваюся, що деякі колишні пластуни, які може часово, а не безповоротно відпали від Пласту і від української спільноти, зможуть ще повернутися до нас. Їхній відхід — це прикрий факт і він нас усіх подекуди бентежить, але не тривожить глибоко тому, що песимісти-маловіри були у всіх добах нашої історії. Були вони також і в Пласті. Проте Пласт росте, пережив лихоліття Другої світової війни і розрісся до розмірів ніким не передбачених.

Призначено було нам жити у час неймовірних технічних досягнень, у добі змагань великих світових потуг. Вони втягають нас у орбіту своїх інтересів, однак, не як суверенну цілість. Тому перед проводом Пласту лежить велике завдання: тепер може, як ніколи раніше, звернути пильнішу увагу на єдність у пластовому вихованні, єдність вільної конструктивної думки, єдність поміж членами взагалі. Бо всі покою щиро прагнуть, та не в один гуж тягнуть — як казав колись гетьман Іван Мазепа.

Наприкінці прошу бути поблажливими до автора цих рядків не-пластуна, що непокликаний пише про пластові справи. Але є два не-пластуни, що вже довгі роки є членами місцевої станичної старшини. Ми там щоправда над ніким не „старшували", але на бажання членства сповняли певні чинності: д-р Олег Ратич прийняв обов'язок станичного писаря, а я — господарчого референта.

І сьогодні стверджуємо, що всі наради й у всіх роках були відмінні, здисципліновані і виправдані. Відмінні тим, що вся молода старшина устійнює черговість пріоритетів, щоб зосереджувати свої зусилля на тому, що в даний час було найважливіше. Кожний і кожна із старшини приготовані до свого звіту, дискутують спокійно і речево. Вирішені справи, узгіднені з головою Пластприяту, реалізувалися у точно визначеному часі, послідовно та з повним переконанням, що „На тобі міліонів стан стоїть", — як казав поет, — і за їх долю „мусиш дати ти отвіт"

Інж. Ярослав Ощудляк
(господарський референт станиці).

Провід і виховники станиці

Станична Старшина в Ню Бранзвик

На цьому місці згадаємо тих пластунів і деяких не пластунів, які від 1957 року в різних становищах працювали в нашій станиці. Можливо що деякі прізвища були переочені, в такому випадку заздалегідь просимо вибачення. З-поміж не-пластунів на особливу увагу заслуговують довголітні члени нашої станичної старшини д-р Олег Ратич та інж. Ярослав Ощудляк. Особливо Я.Ощудляк вже від 1965 року є постійним господарчим референтом станиці.

СТАНИЧНІ: Ростислав Ратич (1960, 61, 63, 64, 68); Зенон Яцура (1962, 65); Денис Беднарський (1966, 67); Іван Головінський (1969, 70, 71, 72, 73, 76); Нестор Нинка (1974, 75); Юрій Попель (1977, 78); Соня Слободян (1979, 80, 81, 82).

РЕФЕРЕНТКА ВИХОВНИХ ДІЙ: Надя Нинка (1979, 80, 81, 82).

КОШОВІ: Христя Гафткович (1965), Ростислав Ратич (1965), Наталка Головінська (1968, 69, 70, 71), Василь Оріховський (1968, 69, 70), Ростислав Ратич (1970), Надя Нинка (1972, 73, 74, 75, 76) Богдан Клюфас (1972), Олег Колодій (1973), Юрій Головінський (1974, 75), Нестор Нинка (1976), Христя Ощудляк (1977, 78), Юрій Гук (1977, 78).

ВИХОВНИКИ: Багато було виховників на протязі 25-річчя нашої станиці. Деякі працювали довше, інші коротше. Усіх їх подаємо за абеткою: Денис Беднарський, Тамара Безсонів, Оксана Гузар, Роман Гронь, Роман Гнідь, Юрій Граб, Христя Гафткович, Наталка Головінська, Маріянна Гатала, Юрій Гук, Дарка Ґеча, Оксана Драган, Оксана Демидюк, Богдан Желехівський, Богдан Кряк, Богдан Клюфас, Олег Колодій, Рося Лабінська, Надя Нинка, Нестор Нинка, Дарія Оріховська, Василь Оріховський, Тарас Оріховський, Леся Ощудляк, Марта Ощудляк, Олег Панкевич, Юрій Попель, Анна Ратич, Ростислав Ратич, Люба Ровенко, Ярослав Рінник, Роман Рінник, Соня Слободян, Віра Слободян, Леся Слободян, Юрій Серна, Роня Стойко, Люба Сіра, Петро Ставничий, Леся Тарнопільська, Галя Тарнавська, Маруся Цісик, Наталка Штомпель і Вадим Яровенко.

Праця в Пластприяті

Станична Старшина і Пластприят.

Хоч Пластприят на тутешньому терені існує недавно і є радше щойно в стадії організування, вже таки він може похвалитися гарними успіхами, — це були слова першого голови гуртка Пластприята при станиці в Ню Бранзвику Богдана Тарнавського після перших загальних зборів. Ці слова повертають наші думки в минуле до тяжких початків гуртка Пластприяту, який був створений тут пару років після заснування Пластової станиці.

Яка була ціль цього гуртка, цих приятелів пластової молоді? Пластприят, його члени — це головно батьки пластової молоді. Завданням гуртка було і є морально і матеріяльно допомагати Пластові у виховній праці.

Гурток Пластприяту в Ню Бранзвику може пишатися тим, що по 25-ти срібних роках далі працює гармонійно зі станицею. Пишається гурток співпрацею із станицею, бо знає, що робить корисну працю: наші сили будуть розвиватися, плекатиметься наша традиція в організації для нашої української молоді. Бо як можна дітям відмовити нагоди виростати між своїми? Як можна не радіти, коли діти повертаються з пластових таборів, Орликіяд і з'їздів, повні радости, ідеалізму, пластового духу, усміхнені і щасливі; ми знаємо, що в їхніх молодих серцях ці радісні спомини все будуть жити.

Тому ми, батьки-родичі і приятелі Пласту, маємо приємність і обов'язок працювати для наших дітей, для нашої організації і громади.

Пласт бо дає нагоду нашим дітям виростати в здоровому і рідному пластовому середовищі. Не можемо ми марнувати дорогоцінний час, коли наші діти нас найбільше потребують, коли вони навчаються і формують свої характери. Треба їм показати доцільність нашої роботи і їм допомагати в розбудові майбутнього, якщо хочемо, щоб вони виросли добрими громадянами, продовжували наші традиції і звичаї і щоб мали любов до свого рідного.

Петро Бокало,
голова гуртка Пластприяту.

З ЖИТТЯ СТАНИЦІ

Станиця Ню Бранзвик

УЧАСТЬ ЧЛЕНІВ ПЛАСТОВОЇ СТАНИЦІ У ЮМПЗ 1982

Члени Пластової станиці у Ню Бранзвику брали дуже активну участь у Ювілейній Міжкрайовій Пластовій Зустрічі 1982 року, що відбулася з приводу 70-річчя Українського Пласту на оселі „Вовча Тропа". І так у таборі новачок була одна новачка, у таборі юнаків — три члени УПЮ і у таборі юначок—чотири юначки. Юнаки були приділені до гуртка з Чикаґо, а юначки до гуртка з Клівленду тому, що гуртки юнацтва мусіли мати повне число.

Виїмково активні були в підготовці і переведенні Ювілейної Зустрічі члени старшого пластунства, сеніорату і Пластприяту з Ню Бранзвикської станиці, хоч такої відносно скромної, якщо мова про кількість членства.

Ювілейний табір пластових юначок на „Вовчій Тропі" провадила станична Пластової станиці з Ню Бранзвик пл.сен. Соня Слободян; ст. пл. Леся Слободян була бунчужною; писарем була пл.сен. Надя Нинка, а відповідальною за надзвичайні зайняття в ЮМПЗ таборі була ст.пл. Ока Грицак, яка також була співорганізатором прогульок у часі ЮМПЗ для старшого пластунства і сеніорату.

У таборі Уладів Старшого Пластунства, що відбувався під час ЮМПЗ 82, бунчужним був ще один активний член Пластової станиці з Ню Бранзвик ст.пл. Петро Ставничий. У таборі Уладу Пластового Сеніорату бунчужним був пл.сен. Нестор Нинка, який має широку славу серед юнацтва і старшого пластунства, як комендант спортово-вишкільних таборів, що їх рік-річно влаштовують курені УСП і УПС „Червона Калина" на Пластовій оселі „Вовча Тропа".

На терені „Вовчої Тропи" проходив також у часі ЮМПЗ 82 окремий табір, призначений для членів гуртків Пластприяту. Його комендантом був член Пластприяту з Ню Бранзвик Петро Бокало.

Хоч могло б видатися дивним, але саме найактивніші із членів Пластової станиці в Ню Бранзвик, ті, що найбільше мусіли б бути переобтяжені працею, — знайшли ще час і завзяття включитися у велику дію цілого Українського Пласту на терені ЗСА, щоб належно підготовити і перевести Ювілейну Міжкрайову Пластову Зустріч і записати її, як і всі попередні зустрічі, золотими літерами у історії пластової організації.

День УПА в Мишиґені

Як уже повідомляла українська преса, губернатор Вілліям Г. Міллікен проголосив 14-го жовтня Днем Української Повстанської Армії в стейті Мишиґені, закликавши всіх громадян „визнати й пошанувати причини та інтенції Української Повстанської Армії". У тій же проклямації губернатора він же голова Почесного комітету відзначення 40-річчя постання УПА, яке влаштував 3-го жовтня в Українському Культурному Центрі Громадський комітет під патронатом УККА, Відділ південносхідного Мишиґену сказано: УПА була створена 40 років тому в Україні, „щоб звільнити її громадян від тоталітаризму німецьких і російських загарбників і стати незалежною державою".

Сенатор Доналд Ріґле у своєму красномовному слові на святкуванні подав перелік усіх акцій у столиці країни, в яких він брав участь, чи то ініціюючи чи спонзоруючи їх разом із іншими леґісляторами в українських справах. Сенатор заявив, що він шанує українську громаду за всі ті осяги, що ми їх тут маємо, та разом з нами схиляє голову, згадуючи героїв з-перед 40 років і тих, що це й сьогодні ведуть боротьбу з тиранією.

Проклямації з проголошенням 14-го жовтня „Днем УПА" в своїх містах видали десять посадників міст метрополітального Дітройту і південносхідного Мишиґену, а саме: Колеман А. Янґ (Дітройт), Джеймс Р. Рандлет (Воррен), Франк Й. Лада (Аллен Парк), Люїс Д. Белчер (Анн Арбор), Роберт Козарен (Гемтремк), Стівен Й. Зервас (Ґейзел Парк), Доналд Ф. Фракассі (Совтфілд), Джері В. Манн (Стерлінґ Гейтс), Шарлотт М. Ротенстейн (Овк Парк) та Джеймс Ваґнер (Ваяндотте).

До Почесного комітету святкування 40-річчя УПА входили ще сенатор Карл Левін, посадник Лінколн Парку, Чарлз Паддок, у додатку до посадників десяти міст, що проголосили святкові проклямації, та конґресмени Доналд Алябоста, Джеймс Й. Бланшард, Дейвид Е. Боніор, Вілліям М. Бродгед, Вілліям С. Брумфілд, Джордж Крокет, Роберт Дейвіс, Джан Й. Дінґел, Джім Дунн, Деніс М. Гертел, Дейл Ф. Кілді, Марк Сіляндер і Баб Траксер (13 на всіх 19 із стейту Мишиґен).

З українців до Комітету ввійшли парохи українських церков—о. Олександр Биковець, православна церква св. Андрія; о. Мирон Ковч, католицька церква св. Володимира—Флінт; о. Іван Лазар, декан, католицька церква—Дірборн Гайтс; о. Константин Височанський, католицька церква св. Йосафата—Воррен; о. Нестор Столярчук, православна катедра св. Покрови—Совтфілд; о. Бернард Панчук, ігумен, католицька церква Непорочного Зачаття—Гемтремк; о. Йосиф Шарий, прелат, католицька церква св. Івана Хрестителя—Дітройт, та відомі громадяни, культурно-громадські діячі нашого великого міста—мистець Михайло Дмитренко, Богдан Федорак, голова УККА, д-р Микола Климишин, письменник Юрій Тис-Крохмалюк, письменниця Мирослава Ласовська-Крук, Володимир Мазур, президент Української Народної Помочі, Петро Мицак, ветеран УПА—Віндзор, письменниця Ірина Пеленська, ентузіяст бандури Петро Потапенко та поет Олекса Веретенченко.

Святкову імпрезу відкрив д-р Богдан Крук-Мелодія, голова Ділового комітету. Американський і український національні гимни відіграла Марта Тарнавська. Коротко розповів про УПА Ігор Федорак, студент Мишиґенського університету у Анн Арбор.

Першим з гостей промовляв сенатор Доналд Ріґле, тепло представлений головою УККА Богданом Федораком.

Сенатор Карл Левін, якого зібрана громада привітала спонтанними оплесками, прочитав частину своєї заяви, яку він зробив в Сенаті ЗСА ще 1-го жовтня, з нагоди 40-річчя УПА, що вже вміщена в Конґресовому рекорді.

Конґресмен Деніс Гертл сердечно поґратулював українській громаді, побажав успіхів у майбутньому та заявив свою підтримку в усіх її слушних справах.

Посадник міста Воррену Джеймс Р. Рандлет, особисто передав голові Ділового комітету проклямацію, якою проголосив 14-те жовтня Днем Української Повстанської Армії в цьому місті. Так само посадник міста Стерлінґ Гейтс, Джері Манн, прочитав і передав голові Комітету подібну змістом проклямацію, вітаючи при тому українську громаду в південносхідньому Мишиґені.

Від поневолених Москвою народів склав привіт голова Комітету поневолених народів метрополітального Дітройту й голова Інтернаціонального Відділу АП АБН, Зіґурдс Рудзітіс. Крім цього, у делеґації поневолених народів присутні були з дружинами д-р Альґіс Баравскас (Литва), Реймонд Траля (Естонія), Беля Ковач (Мадярщина), Д. Сімон (Хорватія), Гисні Аліко (Албанія) та Ян Бельянскі (Словаччина).

Головну промову виголосила Анна Діброва, член Українського Червоного Хреста і в'язень польських тюрем після ліквідації УПА на окупованих Польщею українських землях.

У короткій насиченій фактами промові вона підкреслила глибокий слід, який залишили дії УПА, в першу чергу, в психіці українців, а також поляків, чехів, мадярів та інших сусідніх народів. Українське населення, розкидане по всій „людовій Польщі" і жорстоко переслідуване польською владою, виявилося вірним ідеалам, за які воювала УПА, виказавши готовість допомогти всім, хто в тих умовинах потребував, виявивши солідарність з братами і сестрами, що терпіли в тюрмах, очікуючи присуду і смерти. Прелеґентка подала багато зворушливих прикладів героїзму і посвяти українських політичних в'язнів.

Ціла низка польських, чеських і мадярських істориків виявила зацікавлення тематикою УПА, випустивши багато томів солідних праць, присвячених тим жорстоким часам. Правда, багато фактів насвітлено з їхнього становища загарбників, але багато фактичного матеріялу немало причинилося до популяризації української визвольної боротьби, її підложжя, її мети.

Поет Олекса Веретенченко рецитував свою ліричну поему „Повстанці", присвячену ген. Тарасові Чупринці.

Мистецьку частину вечора заповнила своїм дібраним репертуаром капеля бандуристок СУМА ім. П. Орлика під керуванням свого мистецького керівника, вчителя і завзятого ентузіяста бандури Петра Потапенка.

Поміж поодинокими піснями капелі були виконані три деклямації—Ольги Лубської „Були у матері сини" і В. Онуфрієнка „Могил забутих не полічити" у виконанні Наталки Марущак, та Лариси Мурович „Три сурми" у виконанні Ліди Заревич.

Про капелю бандуристок що святкуватиме 25-річчя свого існування, варто ширше написати, бо ця мистецька одиниця дає про себе знати українській громаді не тільки Дітройту й інших міст Америки і Канади самостійними концертами. Кожний виступ капелі на якійсь імпрезі—це дійсна прикраса програми, в чому заслуга очевидно, не тільки бандуристок, але, у першій мірі, її дириґента маестра Петра Потапенка.

Початкову молитву провів о. Бернард Панчук, ігумен і парох церкви Непорочного Зачаття в Гемтремку, а кінцеву—о. Нестор Столярчук, парох церкви св. Покрови в Савтфілді.

На закінчення цієї вдалої і добре переведеної імпрези присутні відспівали молитву „Боже Великий, Творче Всесильний".

Програму вели студенти місцевих коледжів Оленка Калитяк і Віктор Потапенко. У гарно оформленій програмці вечора поміщені були всі проклямації губернатора, посадників міст, заява сенатора Ріґле, послання Патріярха і лист єпископа до Ділового комітету, а також короткі інформації про УПА українською і англійською мовами.

Добре наладнані зв'язки з політичним світом та солідна праця Ділового комітету дали широкий розголос про відзначення 40-річчя постання УПА шляхом проклямування 14-го жовтня ц.р. Днем Української Повстанської Армії в десятьох містах стейту, а також у цілому стейті Мишиґен.

П. Рогатинський

Відзначили 40-річчя УПА у Норт Порті

У суботу, 9-го жовтня ц.р. в Норт Порті, Фльорида, в Українському Релігійно-Католицькому Центрі св. Андрея відзначено 40-річчя постання Української Повстанської Армії імпрезою, яку відкрив голова Володимир Різник вшануванням пам'яті поляглих героїв УПА за українську самостійну державу. Провід імпрези він передав Лесі Ничці, заступниці культурно-освітньої референтури осередку. Вона привітала присутніх і представила першого доповідача, відомого суспільно-політичного і націоналістичного діяча ред. Ярослава Гайваса.

Прелеґент подав ґенезу УПА, причини її постання, значення УПА, як продовжувача визвольної боротьби за Україну, започаткованої в 1920 роках постанням УВУ—ОУН, Карпатської Січі, революційного підпілля ОУН та навіть Дивізії Галичина. Згадав про отамана Тараса Бульбу, про його арешт німцями, Поліську Січ і УПА на Волині, яку очолили фахові старшини армії УНР, Дійової Армії та армії гетьмана Скоропадського. Вони перевели об'єднання всіх повстанчих відділів в УПА, в якій був патріотичний дух та почуття відповідальности боротьби за українську самостійну соборну державу. В рядах УПА були представники майже всіх політичних і релігійних груп. Ця монолітна єдність була запорукою понад 10-річних дій УПА під німецьким і московським окупантами; цей останній для зліквідування УПА був змушений заключити тридержавний договір СССР з Польщею і Чехо-Словаччиною. УПА поборено, але не зломлено її духу, спротиву і боротьби за вільну Україну, яку продовжують тепер в Україні і в концентраційних таборах наші дисиденти і це дає запоруку того, що Україна буде вільною.

Потім Л. Ничка прочитала вірш Лариси Мурович: „Баляда про зв'язкову" і представила другого доповідача, уродженця Волині, старшину УПА Віктора Новака з Канади, який перебував тут на відпочинку. Він сам учасник і організатор УПА на Волині, є автором споминів „З Волинсько-Поліських рейді УПА", виданих під псевдонімом Микола Гордієнко, член редакційної колегії „Літопису УПА" та частий доповідач. Він переніс присутніх на північнозахідні землі України, на терен дій воєнної округи УПА „Турів" на Волині. На тлі мапи, виготовленої ним, він представив всі три воєнні округи УПА й їх командирів: „Турів" — командир Рудий, заступник Вовчак; „Заграва" — командир Дубовий, підпис якого є під Закликом воюючої України та „Січ" — командир Єней. Шеф Штабу ВО УПА „Турів" був командир Клим (Савур), колишній старшина польської армії. Далі він подав опис військової частини УПА в окрузі „Турів" на південь і північ, два загони, в яких були по чотири курені. Були там старшинські і підстаршинські школи, школи медсестер, розвідки, комунікації й тому подібні. Курінь мав чотири сотні з біля 150 вояків з кулеметами та гранатометами. Найменшою одиницею УПА був рій з 12-ти стрільців й ройовим. Три рої творили чоту з понад 40 стрільців. Бойова сотня УПА мала три чоти. Лікарем ВО УПА „Турів" був жид д-р Білий, якого вирвала УПА з рук ґестапа. Шефом Головного Штабу ВО УПА „Турів" був командир Карпович. УПА там мала сутички з німцями та совєтськими партизанами в самих початках, часто із втратами з обох сторін. Так в квітні 1944 року в бою з німцями загинув командир Вовчак. Із наближенням большевицького фронту командир Генерального Штабу УПА Північ Охрім ще в січні 1944 року переорганізував ВО УПА „Турів", і УПА вдавалося в запілля, переходило в Україну і в Галичину. Характеристикою патріотизму і високої дисципліни закінчив Новак свій теплий спомин.

При цій нагоді вирішено підтримати резолюцію сенатора стейту Ню Йорк Алфонсо Д'Амато ч. 248, в якій закликається президента ЗСА Роналда Реґена проголосити 14-го листопада 1982 року — днем УПА. Присутні повставанням із місць і оплесками прийняли цей внесок д-ра Соколишина, що його запропонував голова осередку Володимир Різник.

Відспіванням українського гимну „Ще не вмерла Україна", що його заінтонував інж. П. Грабович, закінчено цю вдалу імпрезу, першу в осінньому сезоні осередку св. Андрея.

Д-р О. Соколишин

ФКУ в Бриджпорті

Кеймбридж, Масс. (ФКУ) — Невелика українська громада в Бриджпорті, Конн., заанґажувалась в кампанію фонду Катедр Українознавства вже від самих її початків.

Добре свідчить про те невтомна праця Ярослава Гури, який є представником ФКУ в тій місцевості. Я. Гура вплатив свій перший 100-доляровий даток в 1961 році й від того часу його часті щедрі пожертви досягли вже імпонуючої меценатської суми 7,000 долярів.

Меценатами з Бриджпортської околиці стали теж Ольга Папроцька й Анна Пахнич, а понад 60 осіб склали менші пожертви на ФКУ.

Я. Гура відвідав при кінці жовтня ц.р. працівників УНІГУ та ФКУ в Кеймбриджі. Була нагода обмінятись думками та висловити тому меценатові признання за його довголітню діяльність в користь Українського Гарварду. Гість передав до бібліотеки три томи Української Загальної Енциклопедії, виданої у Львові в 1930-их роках — дар від Івана Михайлюка. Я. Гура оглянув теж багату збірку україніки в головній бібліотеці Гарвардського університету. Одночасно він висловив вдоволення з перебігу громадських сходин, які відбулись в Бриджпорті 24-го жовтня ц.р. для відзначення 25-ліття діяльности ФКУ, сподіваючись, що вони стануть поштовхом до оновлення збіркової акції околиці Бриджпорту.

Сходини, в яких взяли участь понад 40 осіб, відкрив місцевий священик о. крилошанин Ярослав Шуст. З Гарварду приїхали Леонід Герець, представник українського студентства в Гарварді, і Богдан Тарнавський з дружиною Анею від ФКУ. У доповідях інформовано присутніх про розвиток праці Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету. Зокрема Л. Герець описав змістовно й цікаво, поправною українською мовою, ряд подій в Гарвардському осередку українїстики, наглядно вказуючи на те, що той осередок активний, динамічний, серйозний, що Гарвардська справа-це не лише здобуток для сучасних днів, це теж надбання для кращого майбутнього української науки, а з нею і для всього українства.

Свято 40-річчя УПА в Милвокі

Цього року українці на поселеннях святкують 40-ліття славної Української Повстанської Армії. Таке свято відбулося і в нас, в малій українській громаді в місті Милвокі, Висконсин, у дні 24-го жовтня цього року, в церковній залі при 808 В. Вашінгтон вулиці. Свято зорганізував Відділу УККА при допомозі Союзу Українок Америки і Школи Українознавства.

Головна стіна залі відповідно удекорована. На синьому тлі ми бачили золотий Тризуб, емблему УПА та напис „1942—1982". Вільні місця були оздоблені китицями червоної калини.

Вступне слово двома мовами, українською та англійською, виголосив Богдан Завадівський; далі вела програму Неоніля Лехман, голова Відділу СУА. Вона віддала шану трьом присутнім членкам УПА і представила їх. Це були—Анна Діброва, Ольга Завадівська та Марія Пискір.

Діти зі Школи українознавства відспівали дві пісні „Гей, у лузі червона калина" та „Чи знаєш ти?" Марко Лехман віддеклямував вірш „Збудись, Україно! "; ці виступи приготовила з дітьми всіми люблена і шанована директор Школи Неоніля Лехман, за що учительку і її учнів глядачі нагородили бурею оплесків.

Головну промову виголосила Анна Діброва, гостя з Чикаго. В першій частині її вона подала історичне тло та причини повстання УПА, її подвиги і значення для історії українського народу; в другій—три приклади геройства упівців у обличчі смерти та дещо з власних важких і зворушуючих переживань у польській тюрмі; із цих спогадів яскраво промінював дух незламности жінок—упівок, що вплинув навіть на ув'язнених не-українок.

Мішаний хор „Дніпро" з Палатайн, Иллиной гарно відспівав „Вперед", „А мати ходить на курган" і „Степом, степом". Дириґентом цього хору є маестро Стефаняк, акомпаньяторкою—Орися Покорна, солістами - П. Манджура, знаменитий бас, і співачка П. Стефаняк, альт. Рецитацію „Матері", слова Петра Василенка—Волоша, виголосила Марія Дженкінс-Праско.

Зворушливий спогад про УПА розповіла Марія Пискір, підкреслюючи в ньому віддану аж до смерти допомогу нашого селянства для УПА, без якої УПА не могла б діяти в незвичайно важких умовинах повних десять років.

Відома місцева громадська діячка і авторка Лідія Олексюк з експресією віддеклямувала свій власний вірш „Шістнадцять упівців", після чого знову хор відспівав три повстанські пісні: „Гей, степами", „Україно, любов моя" і „Слава героям!" Виступ хору нагороджено було громовими оплесками. У великому святочному піднесенні за почином хору ціла громада відспівала український національний славень.

Богдан Завадівський, член управи Відділу УККА, подякував усім учасникам, особливо виконавцям і гостям з Палатайн, Иллиной, і запросив їх на перекуску, приготовану подружжям Дідунів. Під час гостини місцеві громадяни мали нагоду познайомитися з иллинойцями та щиро подякувати їм за їхній час і допомогу громаді в Мілвокі відсвяткувати роковини славної Української Повстанської Армії.

Микола Яремко

Австрійські поштові марки—найпопулярніші між філателістами

(Б.Я.—СУФА—Відень). Майже кожного року один із випусків поштових марок австрійської пошти виявляється найпопулярнішим для збирачів поштових марок у цілому світі. Це має різні причини: австрійські поштові марки мають переважно дуже малий склад, пересічно 3 мільйони, тільки пропам'ятні марки з нагоди Різдва Христова появляються щорічно у накладі 5-ти мільйонів примірників (їхнє графічно-мистецьке виконання та друк—першорядні так що ці марки є малими мистецькими скарбами).

Австрійська державна друкарня має таку першорядну репутацію, що 38 країн світу час від часу друкують свої марки у Відні. Щодо філателії, то, власне, зі згаданих причин австрійські поштові марки є найпопулярнішими в цілому світі. На другому місці цього списку популярности марок стоїть Ватикан, а за ним Ліхтенштайн і Швайцарія.

Цього року австрійська пошта випускає знову дві вже традиційні марки 25-го листопада з нагоди Різдва Христового. На марці зображений вертеп з австрійської провінції Форарльберґ (світлина ч. 32/82). З приводу випуску цієї марки Союз Українських Філателістів Австрії (СУФА) організує, як ми вже повідомляли, свою 12-ту різдвяну виставку поштових марок у віденській ратуші в часі від 25-го до 28-го листопада цього року, під час якої знову урядуватиме спеціяльний відділ австрійської пошти, при якому вживатимуть три різні двомовні спеціяльні поштові штемпелі з німецько-українськими написами.

26-го листопада австрійська пошта відзначує, як і щорічно, так званий „День поштової марки". На цьогорічній пропам'ятній марці з цього приводу зображено поштову скринку з часів австро-угорської імперії перед 1918 роком (світлина ч. 32/82).

Як ми вже також інформували, у вересні наступного року припадає історична річниця 300-ліття визволення Відня від другої турецької облоги в 1683 році. СУФА організуватиме виставку поштових марок в часі від 9-го до 12-го вересня 1983 року у каварні „Кафе Централь" у Відні. І якраз на цій виставці, за найновішими інформаціями австрійської пошти, появиться „філателістичний цукорок"- з приводу „300-ліття відсічі Відня" вийде так званий пропам'ятний бльок". Австрійська пошта випускає дуже мало таких „бльоків", що дуже популярні між філателістами, і тому можна очікувати, що цей бльок дуже скоро буде випроданий. Точніші інформації про цей „бльок" та австрійську марку з нагоди відвідин Святішого Отця у Відні який прибуде на згадані святкування, подамо разом із світлинами тих випусків пізніше.

Як відомо, СУФА має вже готову до друку репрезентативну публікацію—книжку „Відень 1683—Козаки і Кульчицький", яка має задокументувати важливу ролю, яку відіграли українці в цій історичній для всієї християнської Европи події в 1683 році. На жаль, із потрібних 10,000 долярів досі зібрано лише 2,500 дол.

Ще раз апелюємо до всіх читачів „Свободи" підтримати нас, щоб ми могли завершити це важливе діло. Книжка мала б іти до друку ще у листопаді цього року, так що на початку грудня все мусило буте заплачене. Просимо висилати ваші пожертви та датки на адресу: СУФА: Ukrainischer BSV, Schoenlaterngasse 7/8, A-1010, Wien, Austria.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи", англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч.19

Св.п. Є. Євтушенко (спадщина), Гартфорд	117,53
А. Самарський, Дітройт	50,00
З. Цимбаліста, Ельмвуд	50,00
І. Ерес, Ричмонд Гілл	30,00
В. Косогор, Чикаґо	25,00
П. Полиняк, Катонсвілл	25,00
І. Шевченко, Сієтл	20,00
Золочівський з'їзд, Вестон-Канада	17,50
Р. Лазарчук, Дітройт	15.00
Д. Німилович, Стактон	14,00
В. Возьний, Гемпстед	10,00
І. Думич, Вестлейк	10,00
Д. Кулинич, Соґертіс	10,00
П. Кучкуда, Брик Тавн	10,00
Д-р Я. Микулович, Амбрідж	10,00
М. Феш, Таксон	10,00
В. Щока, Фінікс	10,00
М. Швейко, Фулертон	8,90
Д-р О. Снилик, Енсино	8,85
Н. Когут, Балтимор	8,00
Д-р В. Лебедович, Мт. Плезент	8,00
А. Триш, Воррен	8,00
Р. Перун, Ню Бритен	7,20
Д. Хомань, Вінніпеґ	7,00
Б. Зубик, Філядельфія	6,90
Д. Заневич, Тандер Бей	5,70
О. Ґелемей, Клифтон	5,40
Д. Калушка, Парма	5,20
Г.М. Сліпець, Парма	5,20
о. С. Біляк, Бавнд Брук	5,00
М. Ґордон, Гартфорд	5,00
І. Заяць, Форест Гіллс	5,00
Н. Кончак, Воррен	5,00
М. Кусьо, Ґренби	5,00
Д. Микитюк, Вінніпеґ	5,00
О. Михайлюк, Воррен	5,00
А. Никифоряк, Ню Йорк	5,00
Ґ. Оприско, Гартфорд	5,00
В. Павлюк, Шарон	5,00
Я. Шокалюк, Клівленд	5,00
О. Куси, Пальм Біч	4,40
Ю. Личковський, Семіноль	4,40
І. Ковалькевич, Гольйок	4,20
І. Кукіль, Гартфорд	4,20
Г. Ліщук, Парма	4.20
о. П. Весоловський, Янґставн	4,00
Б. Гичко, Ґлен Спей	4,00
Д. Головатий, від. 53	4,00
Б. Желехівський, Бетлегем	4,00
О. Оршуляк, Покіпсі	4,00
Д. Хухра, Кергонксон	4,00
В. Чарний, Сан Дієґо	4,00
Д. Каліновський, Седл Брук	3,75
Я. Сенишин, Геркімер	3,70
С. Тур, Асторія	3,15
П. Папроцький, Джеймсбурґ	3,00
С. Тимків, Флящінґ	3,00
П. Пшик, Самервілл	2,60
В. Бойчук, Елизабет	2,20
З. Бервицький, Ґлендейл	2,20
Д. Вирста, Рочестер	2,20
О. Ільченко Трентон	2,20
І. Кефор, Ню Йорк	2,20
Е. Кругляк, Рочестер	2,20
А. Рибальт, Янґставн	2,20
С. Серкез, Ірвінґтон	2,20
А. Баранчук, Ейджекс	2,00
А. Варчак, Йонкерс	2,00
Б. Гірняк Клифтон	2,00
Я. Гнатів, від. 441	2,00
К. Грабовецький, Трентон	2,00
І. Димків, Ню Йорк	2,00
І. Додик Ст. Катаринс	2,00
В. Іванчишин, Бронкс	2,00
В. Карий, Джерзі Ситі	2,00
А. Кісак, Ляшін	2,00
М. Ковальчук, Честер	2,00
Т. Кривокобильський, Фінікс	2,00
І. Курилко, Сиракюз	2,00
Г. Кушнір, Коговс	2,00
П. Лещишин, Рочестер	2,00
Г. Мартинів, Норт Порт	2,00
А. Новосад, Дейтона	2,00
Ю. Олійник, Сакраменто	2,00
В. Осташ, Ельміра Гайтс	2,00
Г. Паранчук, Ляшін	2,00
В. Яремішин, Амстердам	2,00
Х. Адельман, Скач Плейнс	1,75
П. Довбачук, Сомерсет	1,00
О. Метельський, Нортгемптон	1,00
Е. Паул, Себастополь	1,00
Г. Ткач, Чиконі	1,00
В. Циган, Філядельфія	1,00

„Кобза"...

(Продовження зі стор. 2)

Євгена Грінька.

Настрій міняється, коли ансамбль переходить на жваву в'язанку народних мелодій: „Ой ходила дівчина беріжком", „Ішов козак потайком", а згодом на дві гумористичні: „У суботу молотив я", та „Ой, поїхав за снопами". В першій члени ансамблю вміло вживають народні інструменти, як наприклад, сопілку, дримбу, ліру та інші, а в другій — розвеселяють публіку гумористичним змістом пісні. Згодом було бубневе сольо Є. Грінька в стилі популярних американських чи англійських „рок" бубністів, включно з різнокольоровим освітленням електричного напису „Кобза".

Кінчається концерт піснею „Співайте разом з нами" з першої платівки ансамблю. Заклик „Кобзи" підхоплює публіка і не тільки співає, але й плескає і тупає ногами. „Кобза" не могла зійти зі сцени, не загравши аж три додаткові пісні на „біс". Слухачі прощали „Кобзу" ритмічними вигуками „Кобза"!, „Кобза"! „Кобза"!, а згодом публіка встала і співала не з обов'язку, а з великого зворушливого ентузіязму — гимн „Ще не вмерла Україна". Все це діялося у неділю, 3-го жовтня, цього року в концертовій залі Монтреальського університету. Цікаво мені, чи ті, які бойкотували і не прибули, могли б висидіти до кінця концерту, не пустивши з очей хоч однієї сльозинки? Сумніваюсь, бо не одні тоді сміялись і ридали, слухаючи „Кобзу". Чому? Бо немає нічого більш безпосереднього, як народна творчість. Ті, які вислали „Кобзу" сюди, намагалися осліпити нас пропагандою. Члени ансамблю зуміли оминути це і віднайти пряму стежку від своїх душ до наших.

Олесь Кузишин

Українська...

(Продовження зі стор. 2)

ництв? Глибоко продумана і до подробиць опрацьована програма дії промостила б дорогу здобуткам нашої музичної культури до вселюдської скарбниці і закріпила б у ній нашу тривалу присутність.

Гості з Німеччини...

(Продовження зі стор. 1)

кої літератури на німецьку мову, зокрема дитячої і молодечої, від 1970 року посвятила своє знання і зв'язки із західньоевропейським видавничим сектором на переклади документів і літературних творів переслідуваних совєтським режимом українських авторів і статтей німецькою мовою про культурно-політичне і релігійне становище в Україні. Вона зараз співпрацює із двома швайцарськими видавництвами, що видають періодику із самвидавним матеріялом, де постачає саме матеріял про переслідування в Україні. У черговому числі швайцарського журналу „Кураторіюм Ґайстіґен Фрайгайт" буде нарис Михала Гайфеца про Василя Стуса. Сама д-р Анна Галя Горбач готує переклад збірки віршів Василя Стуса на німецьку мову п.н. „Палімпсесте".

У своєму дорібку останніх років д-р А. Горбач має також переклад самвидавних документів, які появилися в німецькому видавництві Пайпера п.н. „Політіше Ґефанґенен ін дер Совєт Уніон", що його зладила враз із дочкою Катериною. У 1980 році переклала на німецьку мову мемуари Леоніда Плюща „У карнавалі історії".

• Д-р А. Горбач майже вповні віддає своє знання і час для перекладницьких праць що віддзекралюють теперішнє становище в Україні уважаючи, що такими інформаціями в німецькій чи іншій мовах можна більше здобути зрозуміння для України Заходу Европи, як чисто літературними творами.

У цій короткій розмові в редакції „Свободи" відчувалося завзяття та силу індивідуальностей тих обох рідкісних на цьому континенті гостей.

ПІСЛЯ 57-ОХ ДНІВ СТРАЙКУ ВЛАСНИКИ клюбів американського футболу і спілка змагунів погодились на майже всі контрактові умови і рішили відіграти ще по сім змагань у дуже скороченому сезоні. Змагунам ґарантовано 1,6 більйона долярів на наступних п'ять років. Змагання розпічнуться вже в наступну неділю і закінчаться т.зв. супербовлом 30-го січня 1983 року. Це був перший страйк змагунів футболу в 62-річній історії Крайової Футбольної Ліги і в результаті це буде найкоротший сезон. Недавно створена профспілка змагунів нараховує 1,500 членів.

Виставка образів і концерт в пам'ять Володимира Ласовського

В цьому році сповнилося б 75 років життя мистцеві Володимирові Ласовському, якщо б несподівана смерть від розриву серця не спинила кипучого життя сім років тому в Ню Йорку.

Вдова і приятелі влаштували з цієї нагоди в Інституті св. Володимира в Торонто 17-го жовтня ц.р. виставку його образів, на яку прийшла культурна публіка у великій кількості. Крім праць покійного мистця виставили свої образи його син Ждан та вдова Мирослава.

Після виставки відбувся своєрідний вечір в концертовій залі Інституту з невеликою гарною програмою. Ініціятор і організатор імпрези, хресна донька покійного, Ганна Троян, відкрила вечір та привітала численно прибулу родину, приятелів та гостей.

Слово про мистця сказав д-р Богдан Стебельський. Він накреслив шлях мистця до висот, дав оцінку його творам і змалював, так як може це зробити мистець-маляр, характер ідеологію та дуже товариську вдачу Володимира Ласовського, про якого можна сказати, що „ніщо українське йому не було чуже", та визначив місце його в українській культурі. Слово д-ра Стебельського відбігало від звичайних промов, було оригінальне, літературне і глибоко фахове. Великий жаль, що маючи багато приятелів серед малярів, такого слова про себе не почув Покійний ніколи, хоч сам він часто писав і висловлювався у подібний спосіб про інших українських діячів культури.

Після слова д-ра Стебельського, член театру „Заграва" Н. Федак чудово прочитала присвячені В. Ласовському два вірші — один поета Володимира Гаврилюка на смерть друга, а другий, гумористичний, написаний в Арґентині Анатолем Галаном з нагоди вибору Ласовського головою Спілки Літераторів, Мистців і Науковців. Та сама молода пані прочитала есей Ласовського на тему нашої культури.

В музичній частині виступив син покійного д-р Ярополк Ласовський. Він у фортепіяновому супроводі доньки Оксани, заграв „Елегію" та „Картку з альбому" Миколи Лисенка, концерт Дворжака та власний твір „Скерцо".

Оксана Ласовська заграла на фортепіяні „Думку" Лисенка, а молодша, Одарка Ласовська, заспівала дві пісні, одну Лисенка і другу народну „Веселості мої", улюблену пісню В. Ласовського, яку син записав з батькових уст, згармонізував і дав своїй доньці для співу.

Після концерту, який присутні сприйняли з захопленням, в гостинному домі панства Софії та Арсена Степаняків та їхніх дітей Троянів відбулася мила гостина, на яку зібралися визначні культурні діячі Торонто. Чудова садиба, збудована за власними плянами колишніх мешканців Крем'янця на Волині, що нагадує фасадою бароккові будинки рідного міста, ледве помістила гостей, між якими були Аріядна Стебельська, відома письменниця, скульптор, літературний і театральний критик, її чоловік д-р Богдан, голова НТШ та АДУК-у маляр, критик і мистецтвознавець, небіж Лесі Українки Василь Кривинюк з дружиною Орисею, відомою політичною діячкою; д-р Слюзар з дружиною; славний упівський командир д-р Богдан Крук із дружиною, господарі — Софія і Арсен Степанюки, визначні діячі в середовищі Прихильників УНР, яких з покійним Ласовським лучили приязні відносини ще з молодих літ. Це завдяки Ласовському упівці Арсен і Софія, опинившись з „вовчим" білетом Райхскомісаріяту у Львові, отримали від нього підроблені документи зі знаменитою печаткою, вирізбленою в картоплі і мали можливість перебути непевний час в „губернаторстві". Їхня доня Гануся ще немовлям під час перебування батьків у лісі мандрувала з рук до рук, з села до села у добрих людей, аж поки опинилася після війни в Німеччині з батьками. Тепер вона професор університету і громадська діячка, замужня за виїмково талановитим нуклеарним фізиком д-ром Олегом Трояном.

У їхній прегарній садибі йшли розмови на теми України, мистецтва, поезії, надхненні незримим образом покійного небуденного культурного діяча, маляра Ласовського.

Оксана Керч

Успіх „Волошок"

Філядельфія, Па. (ЮР)— З ініціятиви танцювальної компанії повіту Бакс у Пенсильванії запрошено відомий український танцювальний ансамбль „Волошки" з Філядельфії на спільний концерт, що відбувся у днях 30-го і 31-го жовтня ц.р. у приміщенні Бакс Кавнті Комюніті коледжу у Нютавн, Па.

На сцені виступили два ансамблі, з яких американський репрезентував клясичний балет, а український— народний танок. Публіка прийняла українців з великим захопленням і по закінченні концерту нагородила „Волошки" рясними оплесками та повставанням із місць.

Не менше захоплення мистецькими танцями наших танцюристів виявили вірмени, що запросила їх дати концерт у залі церкви свв. Сагаґі та Месроба у Винвуді Па, передмістя Філядельфії що відбувся 6-го жовтня ц.р.. Після спільної знімки „Волошок" із вірменськими спонзорами вечора відбулась гутірка вірменів з танцюристами та їхніми батьками. Час проминув скоро при смачному споживанні вірменських страв.

Вірмени подивляли мистецьке виконання молодих інтерпретаторів народного танку і вважали, що в цьому заслуга також і їхніх батьків, які підтримують своїх дітей у зацікавленні українським танком, що своєю особливою формою, завдяки засновниці Зої Граур-Корсунь, на протязі десяти років здобуває признання серед чужинців. Головою „Волошок" є Ізидор Ратич, а мистецькими керівниками— Олександер Граур та Софія Януш.

Шаховий турнір майстрів при Філії УКУ

Від довших років часто плянований і обговорюваний, але не переведений у життя задум зорганізувати міцний український шаховий турнір з участю передових шахістів на поселеннях дістав новий поштовх і прецінний „організаційний клей" в особі молодого ентузіяста королівської гри о. Маріяна Процика, настоятеля Філії Українського Католицького Университету у Філядельфії. Зразу після обняття настоятельства о. Маркіян включився в зорганізоване українське та американське шахове життя, взявши участь у ряді турнірів американської Шахової федерації та мистецтв УСЦАК-у та здобувши гарні успіхи. А що ще важливіше, у короткому часі він зумів нав'язати доброприятельські відносини із багатьма передовими українськими шахістами та краще познайомитися зі станом українських шахів на північноамериканському континенті. І так приспані пляни великого та міцного турніру, в якому взяли б участь усі українські майстри-експерти, віджили та набрали конкретного змісту. Разом з гарячим приклонником і меценатом українських шахів і спорту взагальному, дир. Сидором Новаківським, у порозумінні з д-ром О. Поповичем і інж. Л. Блонаровичем, секретарем 34-го Відділу УНС, в якому зосереджені найбільше і найвище точковані шахісти АШФ, зроблено конечні кроки до здійснення задуму. За ініціятивою С. Новаківського і мгра Р. Савчака створено Підготовчий комітет, переважно з „фалянги" УСО „Тризуб", ревних прихильників і покровителів українського спорту; крім вищезгаданих до нього увійшли ще д-р Ю. Колтун і мгр М. Субтельний.

Устійнено час, місце, систему гри, нагороди та кваліфікації учасників. Уповноважено в участі всіх попередніх мистців УСЦАК-у та шахістів українців, взглядно українського походження, які тепер зараховані до кляси майстрів-експертів американської або канадської шахових федерацій, а також тих шахістів, що причетні до слави або росту українських шахів.

Тризубівці, члени Підготовчого комітету, теж поробили особливі старання, щоб уможливити участь у цьому історичному турнірі тим, які віддалені від Філядельфії, та щоб подбати за відповідний фонд нагород (1,000 дол. ґарантованих).

Переглянено та присвячено відповідну увагу важливій тяглості та осягам наших майстрів, що вони їх здобули ще в рідному краю, а теж і на американському континенті. І так отримано зголошення до участи від нашого безконкуренційного декана українських шахів, проф. С. Попеля, мґра М. Турянського, д-ра О. Поповича і мґра Б. Бачинського, многократних чемпіонів багатьох турнірів високих кляс, С. Стойка, інж. Л. Блонаровича, о. М. Процика, дир. С. Новаківського та сподіваних ще Ю. Семенка з Німеччини та українця-канадця з відповідним точкуванням (правдоподібно В. Дзера).

На запрошення о. Процика з вдячністю принято догідні приміщення Філії УКУ як місце турніру, починаючи з Дня Подяки, 25-го, до 28-го листопада включно. Повнозгідно та з великим душевним піднесенням рішено присвятити цей історичний турнір в честь Блаженнішого Патріярха Йосифа в зв'язку зі святкуванням його 90-ліття.

Вслід за добрими та шляхетними починами наспівають щедрі пожертви поодиноких громадян і організацій. Вже в короткому часі Філія УКУ, 7911 Whitewood Rd., Philadelphia, Pa 19117, (215) 635-1555, стане місцем небувалих емоцій, змагу найсильніших українських шахістів на еміґрації, очікуваного так довго нашими спортовими колами і всією громадою.

Лев Блонарович

Фундація Українського Вільного Університету
повідомляє своє Членство і Українську Громаду,
що у вівторок, 16-го листопада 1982 р.
упокоївся в Бозі

сл. п.
ПІДПОЛКОВНИК
ЮРІЙ ЛОПАТИНСЬКИЙ

член Фундації УВУ
•
Опечаленій Дружині глибокі співчуття складає —
УПРАВА ФУНДАЦІЇ
•
Щоб гідно відзначити світлу пам'ять Покійного підполковника УПА, Фундація УВУ призначила одну стипендію в Його імені у висоті 500.00 дол. для студента або дослідника Визвольних Змагань Українського Народу в 1940-1950 роках, визначну участь в яких брав Покійний командир Юрко.

Зі смутком повідомляємо всіх Приятелів,
що 17-го листопада 1982 року
відійшов у Вічність

бл. п.
РОМАН СОГОР

б. учень Музичного Інституту ім. Лисенка, член Львівської опери і симфонічної оркестри та член оркестри Василя Босого.
•
Родині Покійного складають найщиріші співчуття -
ВАСИЛЬ БОСИЙ
І ЗЕНКО САВЧУК

Ділимося сумною вісткою з Родиною і Приятелями, що дня 17-го листопада 1982 року відійшов у Вічність, заосмотрений Найсвятішими Тайнами

наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ, ВУЙКО І ШВАҐЕР,
учасник Визвольних Змагань, старшина УСС і УГА

сл. п. д-р прав
ЮЛІЯН РАБІЙ

адвокат в Самборі, оборонець українських політичних в'язнів, народжений 5-го січня 1894 р. у Самборі, Зах. Україна.

ПАНАХИДИ — в четвер, 18-го та в п'ятницю 19-го листопада 1982 р. в похоронному заведенні Ричек (Ryczek) при 604 Cottage Pl., Utica, N.Y., о год. 7-ій веч.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ у суботу, 20-го листопада 1982 року, о год. 9-ій ранку з того ж заведення до церкви св. Володимира Вел. при 6 Cottage Pl., а опісля на парафіяльний цвинтар.

Горем прибиті:

дружина — ЯРОСЛАВА
син — БОГДАН з дружиною ІРЕНОЮ
і дітьми МИРОНОМ І ХРИСТИНОЮ
сестри:
ЛЕВКА КРУПКА з мужем і родиною
д-р СОФІЯ КАРПИНСЬКА з родиною
ДАРІЯ БОЙДУНИК з мужем і родиною
сестрінки:
мґр ІРЕНА ГАВРИЛІВ
інж. ДАРІЯ ФРАНКЕН з мужем і родиною
братаниця — ТАТІЯНА РАБІЙ
шваґри:
д-р БОГДАН ҐАРБОВСЬКИЙ з родиною
д-р ОРЕСТ ҐАРБОВСЬКИЙ з родиною
Родина СИДОРЯКІВ
•
Замість квітів, проситься складати пожертви на фонд будови церкви св. Володимира Вел. в Ютиці, Н. Й.

В глибокому смутку повідомляємо
Рідню, Приятелів і Знайомих,
що дня 8-го листопада 1982 року упокоїлася в Бозі
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА І СЕСТРА

бл. п.
МАРІЯ КОСАРЧИН
з дому ФЛЬОРЧУК

уродженка села Дуплиська, Заліщицького повіту в Західній Україні.

Горем прибиті:

чоловік — МИКОЛА
дочки — ХРИСТЯ І МАРТА
сестра — ВОЛОДИМИРА з чоловіком
СТЕПАНОМ КУШЕЙ
Ближча і дальша Родина в ЗСА, Канаді, Німеччині та в Україні

В глибокому смутку повідомляємо Рідню, Приятелів і Знайомих,
що дня 9-го листопада 1982 р. упокоїлася в Бозі
наша Найдорожча МАМА, ТЕЩА, СЕСТРА І БРАТОВА

бл. п.
ОЛЬГА з ВЕРБИЦЬКИХ ГОЛІЯН

народжена в Чорткові, Україна в 1903 році, жінка бл. п. Романа Голіяна, редактора „Неділі", бувша голова „Союзу Українок" у Парижі.

ПОХОРОНЕНА дня 13-го листопада 1982 р. на цвинтарі св. Аґнез в Олбані, Н. Й.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Горем прибиті:

дочка — МАРТА з мужем СТЕФАНОМ ПФЛЯНЧЕР
брат — д-р СТЕПАН ВЕРБИЦЬКИЙ, Польща
шваґер — д-р ВОЛОДИМИР Е. ГОЛІЯН із жінкою МАРІЄЮ
і сином МАРКОМ у ЗСА

У глибокому смутку ділимося з Українською Громадкістю болючою вісткою про те, що 16-го листопада 1982 р. помер в Гантері, Н. Й. від серцевого удару на 76-му році життя

бл. п.
ЮРІЙ ЛОПАТИНСЬКИЙ — КАЛИНА

підполковник Української Повстанської Армії, голова Об'єднання кол. Вояків УПА, член Закордонного Представництва УГВР і співзасновник та член Дирекції Дослідного Об'єднання „Пролог" в Ню Йорку, співзасновник „Сучасної України", поручник „Карпатської Січі" і командант підстаршинської школи в Хусті, провідний учасник протинімецької та протибільшовицької боротьби ОУН та УПА на рідних землях, в'язень німецьких концентраційних таборів, полум'яний український патріот, видатний політичний та громадський діяч.

ПАНАХИДА відбудеться у п'ятницю, 19-го листопада 1982 р., о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Union, N.J.

ПОХОРОН в суботу, 20-го листопада 1982 р., о год. 9:30 ранку з церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., 719 Sanford Avenue, Newark, N.J. на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.
•
ВШ. Дружині і Родині Покійного висловлюємо глибокі співчуття.

ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УГВР
Середовище ЗП УГВР

Згідно з проханням Рідні Покійного, замість квітів на могилу, проситься складати пожертви на будову пам'ятника в Бавнд Бруку, Н. Дж. впавшим невідомим воякам УПА.

Чеки виставляти і висилати на конто ч. 3171 Самопомочі в Ню Йорку (Self Reliance FCU, 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003).

З діяльности Українського хору ім. св. Варвари

Українська пісня дзвенить по всіх землях австрійської республіки; по великих католицьких церквах і на хвилях радіо-релігійна, а по концертних залях світська, наша народна пісня, якою захоплюється австрійська публіка. Після дуже вдалої одногодинної передачі українських коляд в австрійському державному радіо, яку приготовив о. шамбелян Александер Остгайм-Дзерович і передав слухачам різдвяні звичаї нашого народу на всіх землях України, використавши платівки хору св. Варвари з колядами,—відбулися в австрійських церквах Св. Літургії на передмістях Відня та в самому Відні: в Швехаті, в церкві „Ім'я Марії" в 16-ій дільниці та в Цістерсдорфі.

При нагоді всіх тих Богослужень, які відправляв парох о. д-р Дзерович (часом із дияконами), пояснював він наш обряд, коротку історію нашої церкви і її тернистий шлях, вказував на історичні зв'язки нашого народу з Австрією.

Церкви всі заповнені австрійськими вірними. Гарний культурний спів хору під дириґуванням проф. Гнатишина надає цьому українсько-візантійському обряду ще більшого маестозу й мистицизму. Після Богослужень завжди відбувається прийняття хору, де знову лунає українська народна пісня. Віденці мають нагоду щонеділі і на свята побачити наш обряд і почути наш церковний спів, оснований на київських і галицьких напівах. Побіч цих досягнень релігійного характеру, хор взяв участь у віденському фестивалі, на якому виступив з самостійним концертом у суботу, 14-го червня, в залі старої ратуші в першій дільниці.

Це вже з черги 9-ий концерт цього хору. Як кожного року, так і в цьому начальник першої дільниці Відня інж. Гайнц привітав наш хор і його дириґента проф. Гнатишина сердечними словами. В кожному концерті нашого хору першу частину програми заповняють церковні пісні й псальми та літургічні пісні, а в другому—народні. З великим ефектом, фортіссімо-тонами почато програму прокіменом восьмого голосу „Помолитися і віддайте хвалу Богу", з якого хор перейшов до спокійної молебної пісні до Богородиці „Не маємо іншої помочі". Солістами були Фр. Зецер і д-р Ігор Тарко. Потім виконано „Блажен муж" А.Гнатишина і „Покаянія" А.Веделя; „Ой, зішла зоря" Леонтовича з солістами Зецером і Сільвією Отмар-Штайн і закінчено першу частину торжественною літургічною піснею „Достойно єсть" Бортнянського. Тріо в „Покаянію" виконали Сільвія Отмар—Штайн, Люба Гнатишин і Галина Жупник.

У другій частині концерту хор показав різні картини з нашої багатої народної пісні переважно в обробці А. Гнатишина: пісня про гетьмана Петра Дорошенка і Сагайдачного, —сумну картину після боїв „Чорна рілля ізорана", прощання рекрута „Гей, на горі" та жалібну пісню в обробці Леонтовича „Козака несуть". Солістами в останніх піснях були Франц Зецер і Надя Кралєрт.

Перед піснями вияснював зміст, а не раз і повний гарний переклад пісень в німецькій мові Борис Ямінський, який виконує це завдання вже кілька років і набрав великої практики, причому його сильний голос пробивається у кожний куток залі. Він також проспівав сольову партію у пісні „Думи мої". Останні пісні мали веселий характер, як, наприклад, Давидовського „Стелися, барвінку" та коломийка Гнатишина „Ой, музику дуже люблю". На жаль, через недиспозицію Любки Гнатишин відпали її сольові пісні.

Після останньої пісні, яку хор мусив повторити, начальник першої дільниці Відня з його заступниками вручили нашим співачкам букети квітів та висловили подяку дириґентові й хорові, виступ якого, як він висловився, „був вершком цьогорічного фестивалю". Многоліттям закінчено концерт.

Багато часу присвятив хор вивченню повної „Вечірні" в обробці А. Гнатишина, яку наспівав на стрічку 5-го червня і яка появиться ще в цьому році на платівках і касетах у виданні українського відділу Ватиканського радіо під проводом о. д-ра Софрона Мудрого, ЧСВВ, ректора Української семінарії у Римі, яка залишиться, як культурний, музичний документ для наших спадкоємців і для тих, які зацікавляться нашим обрядом і зв'язаним з ним співом. Багато часу і праці присвятив цьому творові о. шамбелян Дзерович та інж. Цаврель.

16-го жовтня відбулася торжественна Літургія у церкві св. Ґертруди у 18-ій окрузі Відня. Літургію відправляв о. Шлеґель, який вивчив бездоганно літургічний текст, як церковно-слов'янський, так і український, причому, він володіє добрим голосовим матеріялом. О. Шлеґель, учень нашого пароха не раз заступає його в нашій церкві, або в Кляґенфурті, де відбувається Служба Божа у першу неділю кожного місяця. Богослуження у церкві св. Ґертруди мали торжественний характер у переповненій людьми великій церкві. Начальник 18-ої дільниці Відня запросив хор на дуже гарно приготоване прийняття і запросив повторити Службу Божу в наступному році.

О.Плешкевич

Віра у призначення

Тут у нас на заході навіть на Великдень у церкві не було переповнено. Нашу увагу звернула на себе молода панна, заглиблена в молитву. Її вишуканий український стрій був їй до лиця, а старанної роботи серветка, яка вільно прикривала кошик для свяченого своїми ніжно яскравими узорами зраджувала мистецький смак. Могла це бути донька місцевих фармерів, які переселилися з Північної Дакоти до стейту Вашінгтону і вирощують тут малину, трускавки та овочі. Могла бути акторка зі сходу або учасниця танцювального ансамблю з Канади. Коли ми зустрічаємось, її ясні великі очі, які одночасно і веселі, і проникливі і співчутливі, зводять нанівець наші здогади.

Це — молодий лікар Люба Кігічак, яка в 1978 році закінчила навчання у медичній школі Кейс Вестерн Різерв і переселилася на захід. Сьогодні Люба вже директор спеціяльного відділу швидкової допомоги у Меморіяльному шпиталі Олімпік у Вашінгтоні, і є старшою ще над трьома лікарями. Все це не прийшло відразу. Три роки практики з хірургічним ухилом, один рік у місті Фреско, Каліф., і два роки в престижевому Шведському шпиталі в Сіятлі, Вашінгтон. Так, як твердить доктор Л. Кірилюк, який практикує хірургію в цьому шпиталі вже 30 років, то вона, мабуть, і є оте „з горіха зерня", бо практикувала вперто з великою енерґією та виявила досконалі знання. Хоча д-р Люба і називає себе звичайним лікарем негайної допомоги, проте ми знаємо, що в 1980 році стейтова конвенція лікарів проголосила її „Лікарем Року", бо вона мала 14 тяжких травматичних випадків, коли врятувала життя потерпілим. Крім праці в шпиталі, вона провадить вишкіл персоналу для „Медік І" в Сіятлі, кількість яких збільшується і які мають славу найкращої медичної обслуги в ЗСА. Щоденник „Дейлі Нюз" в Порт Анджелосі, Ваш., присвятив повну сторінку для репортажу про її працю і фотографію.

Її черґування в шпиталі тривало 24 години „Це - напружений повний несподіванок час, - сказала д-р Люба — Треба швидко і правильно поставити діагноз". Д-р Люба, скромно усміхаючись, сказала нам: „Ми задоволені, коли робота кваліфікована і наслідки позитивні, коли бачимо втішену родину пораненого, їхніх жінок, малих дітей, і щасливі, коли відчуваємо, що молитва вислухана". Чи буває вона втомлена? „Так, особливо після півночі, коли є вільна хвилина, іду до своєї кімнати і помічаю, що рухаюсь повільно, але намагаюся не заснути... Раптом спалахують вогні алярму, прибуває хворий на атаку серця, за одну секунду втома зникає, часом лишається 4 хвилини, щоб врятувати клітини мозку людини".

Д-р Люба живе серед нас, бо закохалася в природу заходу. Взимку вона на лещатах, а влітку по непомітних стежинках через гори західнього побережжя. Колишній суддя Верховного суду Вілліям Даґлес, який виростав тут, написав, що ці гори мають магічну силу і наповнюють нею скитальця, що опинився серед них. Перша мандрівка в неї була з мисливським псом „Бренді". Цей пес, такий розумний вдома, втомлювався, коли загинав другий десяток миль, сідав і не хотів рухатись. Не допомагали і вмовлення, хоч які вони були зворушливі. Тоді вона лишала його і йшла сама аж до вечора, милася в гірських потоках, розкладала палатку і засинала, але вранці Бренді все ж таки знаходив її, і вони знову йшли разом.

Батьки Люби — Михайло та Меланія Кігічак, відомі союзові діячі Клівленду, Огайо. М. Кігічак на протязі 11 років був секретарем 240-го Відділу УНСоюзу, який мав 730 членів; сам він за роки свого урядування придбав для Союзу понад 600 нових членів. Тепер вони обоє на емеритурі, так само переїхали на захід і живуть серед природи на одному з найбільш мальовничих островів, що прилягають до Сіятлу. Місце це, до речі, є найбільш улюбленим місцем для літнього відповинку української громади. Від М. Кігічака ми довідалися, що д-р Люба була 4 роки відмінницею в школі українознавства. Після закінчення студій відвідала Україну, що любить мистецтво, що її дуже й дуже приваблював театр. Ми запитуємо, чи знає вона, народжена в 1951 році, що він як дивізійник був 4 роки в полоні, боровся з голодом, хворобами, депресією „Так, — відповідає він, і завжди доброзичлива привітна його усмішка зникає і він задумується.-Знає вона це від наймолодших років і навіть більше. Знає історію України, всі її визвольні змагання, про Українську Повстанську Армію і про сучасних борців каторжників". Він замовк і довго дивився на осіннє згасаюче сонце...

Нам здається, що Михайло не висловив своєї думки до кінця, але ми не поспішаємо. Нарешті, він додає: „Люба, бачите, вірить у своє призначення".

Ігор Шевченко

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СОФІЯ МАЛЕВСЬКА, член УНС Відд. 361-го Т-ва „Дністер" в Ню Йорку, Н.Й., померла 19-го вересня 1982 року на 84-му році життя. Нар. 15-го серпня 1898 року в Польщі. Членом УНС стала 1940 року. Залишила в смутку Джін Корчинську і Гелен Синенко. Похорон відбувся 22-го вересня 1982 року на цвинтарі „Оливна Гора" в Меспес, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
С.Чума, секр.

ПЕТРО ІВАН ЧУРА, Член УНС Відд. 385-го Т-ва „Запорожська Січ" в Міннеаполісі, Мінн., помер 13-го жовтня 1982 року на 68-му році життя. Нар. 1914 року в Міннеаполісі. Залишив у смутку дружину Теодору, дочку Карлю, брата Івана, сестри Анну і Рожу. Похорон відбувся 16-го жовтня 1982 року на цвинтарі Св. Марії в Міннеаполісі, Мінн.

Вічна Йому Пам'ять!
Мирон Крамарчук, секр.

АННА ПРЕДОВИЧ, член УНС Відд. 364-го в Клівленді, Огайо, померла 18-го вересня 1982 року на 63-му році життя. Нар. 18-го серпня 1919 року в Чехословакії. Членом УНС стала 1940 року. Залишила в смутку мужа Івана, чотири дочки: Керол Ганзел, Джуді Раск, Сенді Шапіро, МеріДілс і трьох внуків. Похорон відбувся 22-го вересня 1982 року на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі Огайо.

Вічна Їй Память!
Секретар.

ЛІДІЯ ПРИХОДЬКО, член УНС Відд. 219-го ім. М.Грушевського в Нюарку, Н.Дж., померла 18-го жовтня 1982 року на 70-му році життя. Нар. 18-го березня 1913 року в Україні. Членом УНС стала 1970 року. Залишила в смутку мужа Константина і доньку Валентину. Похорон відбувся 21-го жовтня 1982 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Юрів, секр.

ФЕВРОНІЯ ПАЛІЙ, член УНС Відд. 318-го С-ва св. Ольги в Нортгамптоні, Па., померла 15-го жовтня 1982 року на 86-му році життя. Нар. 10-го квітня 1893 року в Україні. Членом УНС стала 1934 року. Залишила в смутку Володимира, Александра і Стефана. Похорон відбувся 18-го жовтня 1982 року на цвинтарі св. Івана Хрестителя в Нортгамптоні, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

ТОМА ЩЕПКО, член УНС Відд. 325-го в Клівленді й 102-го в Ню Йорку, помер 25-го вересня 1982 року на 57-му році життя. Нар. 1925 року в Клівленді. Членом УНС став 1947 року. Залишив у смутку дружину Ганну, дітей Галину й Максима, матір Марію, брата Луіса з родиною, тещу Аллу Йогансен, та дальшу і ближчу родину. Похорон відбувся 2-го жовтня 1982 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа.

СТЕПАН АНДРУС, член УНС Відд. 316-го Т-ва „Український Народний Дім" в Рочестері, Н.Й., помер 15-го жовтня 1982 року на 69-му році життя. Нар. 1913 року в Рочестері, Н.Й. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Степана, дочку Керол Армстронґ і внуків. Похорон відбувся 18-го жовтня 1982 року на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ФРАНК А.РЕКЛАЇТІС, член УНС Відд. 37-го С-ва „Любов" в Елизабеті, Н.Дж., помер 19-го вересня 1982 року на 65-му році життя. Нар. 1916 року в Юніон, Н.Дж. Членом УНС став 1962 року. Залишив у смутку дружину Анну і сина Річарда, та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 21-го вересня 1982 року на цвинтарі св. Ґертруди в Колонії, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Ольга Осередчук, секр.

ВАСИЛЬ ГАЛЬЧУК, член УНС Відд. 378-го ім. св. Миколая у Вудбайні, Н.Дж., помер 23-го вересня 1982 року на 49-му році життя. Нар. 25-го жовтня 1932 року у Філядельфії, Па. Членом УНС став 1937 року. Залишив у смутку дружину Вірджінію, трьох синів, брата Олександра, сестер Марію Совс і Анну Крук. Похорон відбувся 27-го вересня 1982 року на цвинтарі в Глен Гейвен, в Глен Бирні, Інд.

Вічна Йому Пам'ять!
Катерина Панчишин, секр.

ІВАН МАРКО, член УНС Відд. 5-го Т-ва св. Миколая в Асторії, Н.Й., помер 5-го жовтня 1982 року на 84-му році життя. Нар. 1898 року в Україні. Членом УНС став 1931 року, залишив у смутку дружину Анну, невістку Ненсі, внуків: Христофера, Матвія, Дану і Анастазію. Похорон відбувся 9-го жовтня 1982 року на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
М.Хоманчук, секр.

АННА МАТЛАГА, член УНС Відд. 65-го ім. св. Володимира в Елізабеті, Н.Дж., померла 5-го жовтня 1982 року. Нар. 1899 року в селі Дальова, пов. Сянік Україна. Членом УНС стала в 1923 році. Залишила в смутку 4-ох синів: Стефана, Михайла, Карла і Івана, та 3 дочки Марію Гамич, Бетті Пейнтон і Марту Вудс; 19 внуків і сім правнуків. Похорон відбувся 8-го жовтня 1982 року на „Розгілл Семетері" в Лінден, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар.

ВАСИЛЬ ГАРОК, член УНС Відд. 492-го Т-ва „Дніпро" в Оттаві, помер 11-го серпня 1982 року на 55-му році життя. Нар. 25-го квітня 1927 року в Гаффорді, Саск. Членом УНС став 1974 року. Залишив у смутку Ольгу Гарак. Похорон відбувся 15-го серпня 1982 року на цвинтарі св. Евхаристії в Гаффорді, Саск.

Вічна Йому Пам'ять!
Віра Боцюрків, секр.